

Codul Comercial din 1887 - actualizat

Codul Comercial din 1887 din 1997.06.27

Status: Acte în vigoare

Versiune de la: 15 februarie 2013

Intră în vigoare:

9 mai 1887 An

Codul Comercial din 1887 - actualizat

Data act: 16-apr-1887

Emitent: Ministerul Justiției

Codul Comercial a fost promulgat prin decret la 10 mai 1887 și a intrat în vigoare la 1 septembrie 1887. În cursul anilor, Codul comercial a suferit modificări substanțiale. O parte din articolele abrogate au fost păstrate în text, iar pentru a evidenția faptul că sunt abrogate ele sunt marcate în text, după numărul articolului, cu "***". Actul abrogator este menționat la sfârșitul articolului sau seriei de articole abrogate.

*) Actualizat

CARTEA I: DESPRE COMERT ÎN GENERE

TITLUL I:

[textul din cartea I, titlul I a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL II:

[textul din cartea I, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL III:

[textul din cartea I, titlul III a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL IV:

[textul din cartea I, titlul IV a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL V:DESPRE OBLIGATIUNILE COMERCIALE IN GENERAL

Art. 35

[textul din Art. 35 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 36

[textul din Art. 36 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 37

[textul din Art. 37 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 38

[textul din Art. 38 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 39

[textul din Art. 39 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 40

[textul din Art. 40 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 41

[textul din Art. 41 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 42

[textul din Art. 42 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 43

[textul din Art. 43 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 44

[textul din Art. 44 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 45

[textul din Art. 45 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 46

[textul din Art. 46 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 47

[textul din Art. 47 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 48

[textul din Art. 48 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 49

[textul din Art. 49 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 50

[textul din Art. 50 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 51

[textul din Art. 51 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 52

[textul din Art. 52 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 53***

[textul din Art. 53 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 54

[textul din Art. 54 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 55

[textul din Art. 55 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 56

[textul din Art. 56 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 57

[textul din Art. 57 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 58

[textul din Art. 58 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 59

[textul din Art. 59 din cartea I, titlul V a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL VI:

[textul din cartea I, titlul VI a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL VII:

[textul din cartea I, titlul VII a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL VIII:

[textul din cartea I, titlul VIII a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL IX:

[textul din cartea I, titlul IX a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL X:

[textul din cartea I, titlul X a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL XI:

[textul din cartea I, titlul XI a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL XII:

[textul din cartea I, titlul XII a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL XIII:

[textul din cartea I, titlul XIII a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL XIV:

[textul din cartea I, titlul XIV a fost abrogat la 27-mai-1999 de Art. 105 din titlul VI, capitolul VII din Legea 99/1999]

CARTEA II:DESPRE COMERTUL MARITIM SI DESPRE NAVIGATIE

TITLUL I:DESPRE VASE SI PROPRIETARIILOR

Art. 490

Vasele sunt bunuri mobile. Fac parte din vas: imbarcatiunile, uneltele, instrumentele, armele, munitiunile, proviziunile si in general toate lucrurile destinate uzului sau permanent, chiar cind ar fi oarecare timp separate de vas.

Art. 491

Contractele pentru constructia vaselor, modificarile si rezilierile lor, precum si declaratiunile si cesiunile de participare la proprietatea unui vas in constructie, facute de catre comitent sau de catre constructorul care a luat asupra sa constructia, trebuiesc a fi facute in scris, si nu se pot opune celor de al treilea, daca nu sunt transcrise in registrele capitaniei portului sau a autoritatii maritime unde e intreprinsa constructiunea.

Art. 492

Pe langa drepturile decurgand din dispozitiunile codului civil relative la locatiune, comitetul mai poate cere rezilierea contractului pentru incapacitatea manifesta sau pentru frauda constructorului. Constructorul poate desfiinta contractul pentru caz de forta majora. In caz de moarte a constructorului, contractul se desfiinteaza dupa dispozitiunile art. 1485 din codul civil.

Art. 493

Orice instrainare sau cesiune totala sau partiala a proprietatii sau folosintei unui vas trebuie facuta prin act scris, afara de dispozitiunile cuprinse in titlul IV din aceasta carte. Daca instrainarea sau cesiunea are loc in tara, ea poate fi facuta prin act public sau prin act privat, dar nu se poate opune celor de al treilea daca nu e transcrisa in registrele capitaniei portului unde vasul se gaseste inregistrat. Afara din tara, instrainarea trebuie facuta prin act incheiat dinaintea consulului si nu are tarie fata cu cei de al treilea, daca nu este transcrisa in registrele consulatului. Consulul este dator sa trimita copie legalizata dupa actul de instrainare la capitania portului unde se afla vasul inregistrat. In toate cazurile, instrainarea trebuie sa fie notata si pe actul de nationalitate cu aratare daca vinzatorul ramine creditor al pretului total sau in parte. Capitani de porturi si autoritatile consulare nu pot primi si transcrie actul de instrainare, daca nu li se prezinta actul de nationalitate al vasului, afara de cazul prevazut la art. 499, din acest cod. Cind se va fi instrainat vasul la mai multe persoane, data adnotatiunii pe actul de nationalitate determina preferinta.

Art. 494

Autoritatile consulare in tara straina nu pot primi actele de instrainare ale vaselor, daca nu se va fi asigurat plata sau garantia datoriilor privilegiate notate pe actul de nationalitate.

Art. 495

Contractul de gaj asupra vasului sau asupra unei portiuni din el, trebuie facuta prin inregistrare. Inregistrarea facuta in tara, prin care se constituie gajul, nu are putere fata cu cei de al treilea, daca nu este transcris in registrele capitaniei portului unde se gaseste vasul este inregistrat sau in acele ale autoritatii consulare ale locului unde se gaseste vasul, cind inregistrarea de gaj este facuta in tara straina. Consulul este obligat sa trimita indata o copie legalizata dupa contractul de gaj la oficiul maritim unde vasul se afla inregistrat. In amandoua cazurile, gajul trebuie sa fie notat pe actul de nationalitate al vasului. Capitani de porturi si autoritatile consulare in tara straina nu pot transcrie actul de gaj, daca nu li se prezinta actul de nationalitate, afara de cazurile prevazute in art. 496 si 499. In actul de inregistrare se va face mentiune despre adnotarea gajului pe actul de nationalitate.

Art. 496

Inregistrarea constitutiv al gajului asupra unui vas in constructiune nu are putere fata cu cei de al treilea, daca nu e transcris in registrele oficiului maritim in a carui circumscriptie se face constructiunea. Cind dupa terminarea constructiei se da vasului actul de nationalitate, se va

adnota in acest act inscrisurile constitutive de gaj ce au fost transcrise in registrele capitaniei portului.

Art. 497

Nu este necesitate de numirea vreunui custode, pentru ca gajul asupra unui vas sa-si aiba tarie.

Art. 498

Daca inscrisul care constituie gajul e la ordin, girul transmite creanta si orice alt drept accesoriu.

Art. 499

Daca instrainarea, cesiunea sau constituirea in gaj a unui vas se face in tara, pe cind vasul se afla in calatorie catre o tara straina, partile pot conveni ca adnotarea pe actul de nationalitate sa se faca in cancelaria consulatului locului unde se afla vasul sau unde se duce, cu conditiune ca acest loc sa fie declarat in scris deodata cu cererea de transcriptiune a titlului. In acest caz capitanul portului va trimite indata o copie legalizata dupa acel titlu, oficiului consular sus-zis cu spesele reclamantului. Contractul nu are tarie fata cu cei de al treilea decit de la data adnotarei pe actul de nationalitate.

Art. 500

Contractele de constructie, de instrainare sau de gaj ale vaselor mici care nu sunt destinate a iesi din porturi, din riuri, din canale sau lacuri, si a altora ce n-au acte de nationalitate, nu au putere fata cu cei de al treilea, daca nu sunt transcrise intr-un registru ce se va tine de autoritatile si in formele ce se vor determina printr-un regulament de administratiune publica.

Art. 501

Proprietarul unui vas este raspunzator de faptele capitanului si ale celorlalte persoane ale echipajului si tinut de obligatiunile contractate de capitan, pentru tot ce priveste vasul si expeditiunea. Cu toate acestea, proprietarul sau coproprietarul care nu s-a obligat personal poate, in toate cazurile prin abandonul vasului sau a navlului ce i se datoreaza sau este a i se datori, sa se elibereze de raspundere sau de obligatiunile sus-zise, exceptindu-se insa acelea relative la salariile si emolumentele persoanelor echipajului. Cind capitanul este proprietar sau coproprietar al vasului, el nu are dreptul de abandon; iar daca el nu este decit coproprietar, in lipsa de speciale conventiuni, nu este raspunzator personal pentru indeplinirea obligatiunilor ce a contractat relativ la vas si expeditiune, decit in proportiune cu interesul ce are.

Art. 502

Abandonul vasului se poate face catre toti creditorii sau numai catre unii dintr-insii. Declaratiunea de abandon va fi transcrisa in registrele oficiului maritim unde vasul este in scris, si dupa ce transcriptiunea s-a facut, ea va fi notificata creditorilor a caror titluri sunt

transcrise in acelasi registru sau adnotate pe actul de nationalitate. In privinta creditorilor care au introdus o actiune sau facut o somatiune, abandonul se va face prin portarei, notificandu-se la domiciliul ales de creditor, sau in lipsa, la grefa tribunalului de comert, in termen de opt zile de la primirea citatiunii sau a somatiunii primita de la creditor, sub pedeapsa de a nu se mai tine in seama.

Art. 503

In caz de abandon, orice creditor poate lua pentru sine vasul, cu obligatiunea de a plati pe ceilalti creditorii privilegiati. Daca sunt mai multi creditorii care voiesc a lua vasul, se va referi cel ce a facut intai declaratiunea; si daca declaratiunea este facuta in acelasi timp, se va prefera creditorul mai mare in suma. Daca nici un creditor nu voieste a lua pe seama sa vasul, el va fi vandut dupa staruintele creditorului celui mai diligent, pretul va fi distribuit intre creditorii, si ceea ce va ramanea dupa plata datoriilor, va fi a proprietarului.

Art. 504

Proprietarul poate departa pe capitan. In caz de departare nici o despagubire nu va fi datorita, afara numai daca acest drept n-a fost stipulat in scris. Daca capitanul departat e coproprietar al vasului, el poate renunta la coproprietate si cere plata capitalului ce ar reprezinta partea sa de proprietate. Suma acestui capital se determina prin expertiza.

Art. 505

Pentru tot ce se atinge de interesul comun al proprietarilor unui vas, deciziunile majoritatii sunt obligatorii si pentru minoritate. Majoritatea se formeaza din cei care reprezinta un interes in vas mai mare decit jumatatea valorii lui. Tribunalul este tinut sa incuviinteze vnzarea cu licitatie a unui vas, cind i se va cere de un numar de coproprietari reprezentind jumatatea proprietatii vasului, afara numai daca partile n-ar fi convenit intr-altfel. Daca vnzarea unui vas este ceruta de grave si urgente imprejurari privitoare la interesul comun, tribunalul o poate incuviinta, desi coproprietarii ce o cer nu reprezinta mai mult decit o patrimonia a proprietatii vasului.

TITLUL II:DESPRE CAPITAN

Art. 506

Capitanul sau patronul insarcinat cu comanda unui vas este raspunzator pentru greselile sale, chiar usoare, pe care le comite in exercitiul functiunilor sale. Responsabilitatea capitanului, in cazurile prevazute de acest cod, nu inceteaza decit probindu-se obstacole provenite din caz fortuit sau forta majora.

Art. 507

Capitanul nu poate refuza incarcarea lucrurilor cu transportul carora s-a insarcinat, sub cuvint ca nu sunt potrivite cu vasul sau.

Art. 508

Capitanul este raspunzator de lucrurile incarcate. Da recipisa de primire prin polita de incarcare. Capitanul nu raspunde de lucrurile pretioase, de bani si titlurile de credit ce nu i-au fost declarate. Capitanul este raspunzator de stricaciunile ce din orice cauza s-au intimplat lucrurilor asezate de dinsul pe podeala de sus a vasului, fara consimtamentul in scris al incarcatorului. Aceasta dispozitiune nu se aplica la calatoriile cele scurte ce se fac din port in port si din liman in liman, pe linga tarmuri, fie pe mare, fie pe riuri.

Art. 509

Capitanul are dreptul a intocmi echipajul vasului, a fixa retributiunea persoanelor ce-l compun, insa e dator a face aceasta in intelegere cu proprietarii vasului, cind ei se vor afla intr-acel loc.

Art. 510

Capitanul este dator sa tina un registru al vasului impartit in urmatoarele patru carti: Jurnal general si de contabilitate; Jurnal de navigatiune; Jurnal de incarcare sau manual al bordului, si Inventarul bordului. Registrul nu poate fi intrebuintat, daca mai intiiu fiecare foaie nu va fi fost numerotata si parafata de functionarul insarcinat special cu aceasta; el va fi tinut conform dispozitiunilor art. 29, observindu-se regulile urmatoare: In jurnalul general si de contabilitate va fi notat tot ceea ce se raporta la atributiunile capitanului fata cu echipajul si cu calatorii, la lucrurile incarcate, la ceea ce se petrece mai important in timpul calatoriei, la deciziunile luate, la veniturile si cheltuielile vasului, si in general la tot ceea ce priveste interesul proprietarilor, armatorilor sau incarcatorilor si care poate da loc la vreo raspundere sau cerere in judecata, afara de insemnarile particulare ce trebuiesc facute in celelalte jurnale; In jurnalul de navigatiune se va insemna, in special, directiunile urmate, calea parcursa, manevrele facute, observatiunile geografice, meteorologice si astronomice si tot ce priveste navigatiunea; In jurnalul de incarcare sau manual al bordului vor fi insemnate datele si locurile incarcarii, natura, calitatea si cantitatea lucrurilor incarcate, destinatiunea lor, persoana incarcatorilor si destinatarilor, locul si data predarii si tot ce priveste incarcarea; In inventarul bordului trebuiesc a fi insemnate uneltele, instrumentele si toate obiectele ce se afla pe vas, precum si orice schimbare li s-ar intimpla. Regulile pentru tinerea uniforma a jurnalului nautic, a cartilor din care se compune si pentru verificarea inventariului fata cu legile maritime, sunt determinate de regulament publicat prin decret regal.

Art. 511

Tinerea registrului nu e obligatorie pentru navigatiunea pe riuri sau lacuri si pentru calatoriile vaselor cu capacitate mai mica de cincizeci tone, cind aceste calatorii nu se intind mai departe de tarmurile Marei Negre, la Odessa si Constantinopole.

Art. 512

Capitanul va face sa i se viziteze vasul in cazurile si modurile stabilite prin regulamentele si legile speciale. Inainte de plecarea, el se va asigura ca vasul este in stare proprie de a face calatoria, ca este bine incarcat sau cu savura necesara.

Art. 513

Capitanul este dator a avea pe vas:

1. Actul de nationalitate;
2. Lista echipajului;
3. Politele de incarcare si contractul de navlu;
4. Actele de vizita;
5. Chitantele de plata sau inscrisurile de cautiune ale vamei.

Art. 514

Capitanul va comanda in persoana vasul la intrarea si esirea din porturi, limanuri, canale sau riuri. El este obligat a intrebuinta, cu spesele vasului, un pilot experimentat ori de cite ori aceasta ar fi declarata obligatorie prin legile tarii sau prescrisa de regulamentele ori uzurile locale in strainatate.

Art. 515

In caz de contraventiune la dispozitiunile art. 510, 512, 513 si 514 capitanul este raspunzator de orice paguba catre cei interesati.

Art. 516

Cind capitanul se afla in localitatea unde domiciliaza proprietarii, armatorii sau procuratorii lor, el nu poate, fara speciala lor autorizare, sa ordone reparatiunea vasului, sa cumpere pinze, funii sau alte lucruri pentru vas, si nici sa-l inchirieze sau sa ia bani cu imprumut in contul vasului sau poverii (incarcaturei) sale.

Art. 517

Daca vasul este inchiriat cu consimtamintul proprietarilor sau al majoritatii acestora si vreunui dintre coproprietari refuza a contribui la cheltuelile necesare pentru expeditiune, capitanul, dupa douazeci si patru de ore de la somatiunea facuta celor ce refuza a da partea lor de cheltuiala, poate cere autorizatiunea tribunalului comercial sau, in lipsa, a judecatorului de ocol, ca sa ia in contul lor cu imprumut suma cuvenita, cu sau fara gaj, asupra partii de interes ce dinstii au in vas.

Art. 518

In timpul calatoriei, capitanul, dupa ce va constata necesitatea printr-un proces-verbal subscris de catre fruntasii echipajului, poate intrebuinta pentru serviciul vasului lucrurile ce se gasesc pe bord, cu obligatiune de a plati pretul lor celui in drept.

Art. 519

Daca in cursul calatoriei va fi trebuinta de bani pentru reparatiuni, cumparare de proviziuni, sau pentru alte urgente trebuinte ale vasului, capitanul este dator, daca e posibil, a incunostiinta neintirziat pe armatori, incarcatori sau destinatari, si dupa ce va constata

necesitatea dupa cum s-a stabilit prin articolul precedent, poate cere, in tara, autorizatia tribunalului de comert, si, in lipsa, a judecatorului de ocol, iar in strainatate a autoritatii consulare a Regatului, sau, in caz de lipsa, a autoritatii straine locale, pentru a-si procura suma necesara, luind bani cu imprumut pe corpul vasului, dind gaj sau vinzind lucrurile incarcate sau obligindu-se catre cei ce vor procura direct material, unelte, proviziuni sau vreo lucrare. Titlul imprumutului si actul probind operatiunile sus zise se vor transcrie in modul stabilit prin prezentul cod si adnota pe actul de nationalitate al vasului de catre functionarul maritim sau consular, sau de catre autoritatea ce a dat autorizarea, prin ingrijirea capitanului, in timp de zece zile de la data contractului, sub pedeapsa de a pierde rangul privilegiului. Vinzarea lucrurilor incarcate se va face prin licitatie publica. Proprietarii vasului sau capitanul ce ii reprezinta vor tine cont de lucrurile vindute, dupa valoarea ce vor avea in locul si timpul descarcarii vasului. Inchirietorul sau diferiti incarcatori, cind se invoiesc, se pot opune la vnzarea sau darea in gaj a lucrurilor lor, descarcindu-le si platind navlul in proportiune cu calea facuta. Daca consimtamentul unuia sau mai multor incarcatori lipseste, acela care va voi sa uzeze de aceasta facultate, va plati navlul intreg pentru partea sa de incarcare.

Art. 520

In cursul calatoriei, capitanul poate, daca este urgenta, sa notifice orice acte sau chiar sa porneasca judecata in numele si interesul proprietarilor vasului, intrucit priveste vasul si navigatiune cu care este insarcinat. Asemenea, cei de al treilea, cind se vor afla in alt loc decit acela unde domiciliaza proprietarii vasului sau cei ce ii reprezinta, pot sa faca somatiuni, sa urmareasca sau sa intenteze actiuni contra capitanului, incit priveste faptele lui sau ale echipajului, sau obligatiunile contractate de el in cursul expeditiunii. Actele trebuie notificate sau personal capitanului, sau la bordul vasului. Proprietarii pot totdeauna sa-si insuseasca judecata pornita de capitan sau contra lui. Condamnatiunile pronuntate contra capitanului nu ridica proprietarilor dreptul de a abandona vasul, conform dispozitiunilor art. 501.

Art. 521

Capitanul, mai inainte de a pleca din locul in care a facut cheltuielile extraordinare sau a contractat obligatiuni, va trimite proprietarilor sau armatorilor vasului sau procuratorilor un cont scris de ei insusi, atat de cheltuielile facute cu aratarea actelor justificative daca sunt, cit si de obligatiunile contractate, cu numele, prenumele si locuinta creditorilor. Daca incarcarea s-a facut in contul proprietarilor sau armatorilor, capitanul le va trimite un cont de lucrurile incarcate si de pretul lor.

Art. 522

Capitanul care fara necesitate a contractat obligatiuni, a pus in gaj sau vindut lucruri incarcate sau proviziuni, sau a pus in conturile sale avarii si cheltuieli neadevarate, e obligat personal catre armatori si catre toti cei interesati la despagubire, afara de actiunea penala, daca este caz.

Art. 523

Capitanul nu poate vinde vasul fara mandat special din partea proprietarului, afara de cazul cind vasul nu mai e in stare de a putea naviga. Declaratiunea de imposibilitate a navigatiunii cum si autorizarea pentru vinzare vor fi pronuntate, in tara, de tribunalul respectiv, iar in strainatate de catre autoritatea consulara a tarii. Vinzarea va fi facuta prin licitatie publica.

Art. 524

Capitanul care s-a indatorat a face o calatorie, e tinut a o indeplini; altfel e obligat la daune si cheltuieli catre proprietari si inchirietori. Daca vasul a fost declarat in imposibilitate de a mai naviga, capitanul e dator a ingriji, cu tot dinadinsul, sa-si procure alt vas cu care sa poata transporta lucrurile incarcate la locul de destinatie.

Art. 525

Capitanul, care calatoreste avind parte din profit asupra incarcarii, nu poate face, pe contul sau particular, nici un fel de comert, daca in scris nu s-a convenit intr-altfel. In caz de contraventie lucrurile incarcate de capitan in contul sau particular raman in profitul celorlalti interesati.

Art. 526

La sosire in portul de destinatiune, atat la ducere cit si la intoarcere, sau la locul unde cu voie sau silit se adaposteste, precum si in caz de naufragiu, capitanul va cere sa i se vizeze registrul vasului de catre functionarul public competent. Daca s-a intimplat evenimente extraordinare care intereseaza vasul, lucrurile incarcate sau persoanele, capitanul, afara de indatoririle la care este supus de cod si regulamentele marinei comerciale, e tinut sa-si faca raportul sau. Raportul va cuprinde locul si timpul plecarii, calea urmata, pericolele peste care a dat, dezordinele intimplate pe vas si in general, toate evenimentele importante ale calatoriei.

Art. 527

Raportul va fi facut cit de neintirziat, si cel mult in douazeci si patru de ore dupa sosire sau adapostire, catre prezidentul tribunalului, catre judecatorul de ocol, daca sosirea sau adapostirea este intr-un port al tarii; si catre autoritatea consulara a tarii si in lipsa catre autoritatile straine locale, daca vasul se afla sosit sau adapostit in port strain. Raportul facut in tara se va depune la grefa tribunalului respectiv. Judecatorul de ocol il va trimite asemenea, fara intirziera prezidentului tribunalului.

Art. 528

Prezidentul, judecatorul de ocol sau autoritatea consulara care a primit raportul, va verifica faptele cuprinse intr-insul, interogind, in neprezenta capitanului si separat, persoanele echipajului si daca e cu putinta si calatorii. Raspunsurile trebuie a fi scrise. Orice alte informatiuni folositoare in descoperirea adevarului trebuiesc culese prin toate mijloacele permise de lege. Verificatiunea va fi facuta in cel mai scurt timp, si ziua fixata pentru acest sfirsit se va face cunoscuta printr-un anunt lipit pe poarta localului autoritatiei catre care raportul a fost facut, prin afise la bursa cea mai apropiata, in vecinatatile jocului unde vasul

este ancorat si oriunde se va gasi de cuviinta. Persoanele interesate si cei ce vor sa le reprezinte, chiar fara mandat, sunt admise a asista la verificare. Procesele-verbale incheiate asupra operatiunilor de mai sus se vor alatura la raport. Constatarile cuprinse in raport pot fi combatute prin proba contrarie.

Art. 529

Rapoartele ce nu sunt verificate, nu pot fi primite in descarcarea capitanului si nu fac proba in judecata, afara de cazul cind capitanul singur a scapat din naufragiu in locul unde si-a facut raportul.

Art. 530

Capitanul nu poate descarca nici un lucru din vas, pina ce nu si-a facut si nu i s-a verificat raportul, exceptindu-se cazurile urgente.

**TITLUL III:DESPRE INROLAREA SI SALARIILE PERSOANELOR
ECHIPAJULUI**

Art. 531

Persoanele ce compun echipajul sunt: capitanul sau patronul, ofiterii marinarii si lucratorii indicati in rolul echipajului, format in modul prevazut de regulamente, precum si masinistii, fochistii si toate celelalte persoane functionind sub orice numire in serviciul masinelor la vasele cu abur. Rolul va arata salariile sau partea de beneficiu datorite persoanelor echipajului. Celelalte conditii ale inrolarii trebuiesc cuprinse in contractul de inrolare.

Art. 532

Contractul de inrolare va fi facut prin act scris, legalizat de autoritatea maritima in tara, de cea consulara in strainatate, trecut in registrele oficiului maritim si transcris in registrul vasului. Daca cineva este inrolat in tara straina, unde nu se afla autoritate consulara romana, contractul va fi transcris numai in registrul vasului. In orice caz, contractul de inrolare va fi scris de capitan si de inrolat, si, daca acesta nu poate sau nu stie subscrie de doi martori. Conventiunile care nu sunt investite cu aceste formalitati nu au nici o tarie. Dispozitiunile precedente nu sunt obligatorii pentru contractele de inrolare in cazurile prevazute de art. 511.

Art. 533

Contractul de inrolare enunta, in mod lamurit si precis, durata lui si navigatiunea in vederea careia se incheie. In vederea speculatiunilor comerciale, destinatiunea si navigatiunea pot fi tinute secrete; in asemenea caz, insa, echipajul trebuie sa fie incunostiintat si sa consimta a fi inrolat in astfel de conditii. Consimtamentul trebuie exprimat prin act in scris in forma stabilita prin articolul precedent.

Art. 534

Inrolatul e dator a-si continua serviciul si dupa expirarea termenului inrolarei pina la intoarcerea vasului in tara la locul destinatiunii sale, cu conditiunea ca intoarcerea sa se faca direct, fara alte intirzieri decit cele neaparate. In acest caz, acela caruia s-a prelungit inrolarea, are dreptul la o retributiune proportionata salariului. Inrolarea se intelege intotdeauna terminata, desi termenul prevazut in contract nu a expirat, cind vasul s-a intors in tara la locul destinatiei sale, dupa ce si-a facut prima calatorie si dupa ce a fost descarcat.

Art. 535

Daca durata inrolarei nu este fixata, marinarul poate cere parasirea serviciului dupa doi ani de la inrolare, afara de dispozitiunea prevazuta in articolul precedent. Daca vasul se afla in tara straina si nici s-a dispus, nici s-a inceput calatoria de intoarcere in tara, marinarul, afara de plata salariului ce i se cuvine, mai are dreptul la cheltuielile de intoarcere in patrie, daca capitanul nu i-ar inlesni alta imbarcare. Marinarul nu poate cere sa iasa din serviciu intr-un port, care nu este cel de destinatie. Inrolarea pe timp nedeterminat si pentru toate calatoriile ce s-ar intreprinde, nu impiedica pe marinar de a cere dupa doi ani iesirea din serviciu, fara numai daca nu s-a convenit in mod expres ca serviciul sa continue si peste doi ani.

Art. 536

Dupa expirarea termenului inrolarei, capitanul va da act scris fiecărei persoane a echipajului, pentru iesirea din serviciu. Acest act va arata numele si felul vasului, numele si prenumele capitanului, timpul cit a tinut inrolarea, si va fi in scris in registrul vasului. Cind, dintr-o cauza oarecare, capitanul se va afla in neputinta de a scrie insusi actul, el va fi scris, in prezenta sa, de ajutorul sau loctiitorul sau, si subscris de doi martori.

Art. 537

Capitanul si persoanele echipajului nu pot, sub nici un cuvint, incarca in contul lor, pe vas, nici un fel de marfa, fara invoirea proprietarilor si fara sa plateasca navlul, daca nu sunt autorizati a face aceasta prin conditiunile inrolarei lor.

Art. 538

Persoanele echipajului inrolate cu luna au dreptul la salariu din ziua in care sunt inscrise pe rol, daca nu s-a convenit intr-alt fel.

Art. 539

Cind calatoria a fost impiedicata prin faptul proprietarilor, capitanului sau inchirietorilor, inainte de plecarea vasului, marinarii inrolati pentru calatoria intreaga sau cu luna, au dreptul la plata zilelor servite, si ca despagubire a retine ceea ce au primit inainte. Daca nu li s-a platit nimic inainte, marinarii inrolati cu luna primesc ca despagubire salariul cuvenit pe o luna; cei ce au fost inrolati pentru calatoria intreaga, primesc o suma corespunzatoare salariului pe o luna, facindu-se calculul dupa durata probabila a calatorie, si daca durata probabila nu trece peste o luna, primesc intreg salariul cu cit s-au invoit. Cind calatoria este impiedicata dupa plecarea vasului;

1. Marinarii inrolati pentru intreaga calatorie au dreptul la tot salariul conform invoieii;
2. Marinarii inrolati cu luna au dreptul la salariul convenit pentru timpul cit au servit si afara de aceasta inca la o dreapta despagubire, in proportiune cu salariul convenit pentru restul duratei probabile a calatoriei pentru care se inrolase;
3. Marinarii inrolati pentru calatoria intreaga sau cu luna au inca dreptul la cheltuielile pentru intoarcere la locul de unde a plecat vasul, daca capitanul sau altul interesat, sau autoritatea competenta, nu le procura imbarcarea pe alt vas cu destinatiune pentru acel loc.

Art. 540

Daca comertul cu locul de destinatie al vasului este interzis, sau daca vasul este oprit printr-un ordin al guvernului inainte de inceperea calatoriei, marinarii nu au dreptul decit la plata zilelor servite pina atunci.

Art. 541

Daca interzicerea comertului sau oprirea vasului se intimpla in cursul calatoriei:

1. In caz de interzicere, marinarii au dreptul la plata salariului pentru timpul cit au servit;
2. In caz de oprire, marinarii inrolati cu luna au dreptul la jumatatea salariului pentru timpul cit tine oprirea, si marinarii inrolati pentru intreaga calatorie au dreptul la salariul convenit prin inrolare. Daca se acorda vreo despagubire pentru interzicere sau pentru oprire, marinarii inrolati cu luna primesc restul salariului; iar cei inrolati pentru intreaga calatorie primesc o adaogire de salariu in proportiune cu timpul cit a tinut oprirea; in orice caz, indemnitatea datorita tuturor marinarilor nu va putea trece peste a treia parte din indemnitatea acordata vasului.

Art. 542

Daca se prelungeste calatoria, suma salariului marinarilor inrolati pentru intreaga calatorie se mareste in proportie cu timpul prelungirei.

Art. 543

Daca descarcarea vasului se face de buna voie intr-un loc mai apropiat decit cel aratat in contractul de inchiriere, salariile nu sunt supuse la scadere.

Art. 544

Marinarii inrolati cu parte la cistig sau navlu nu au dreptul la plata zilelor servite, nici la despagubire pentru calatoria impiedicata, intirziata sau prelungita din caz fortuit sau forta majora. Cind calatoria este impiedicata, intirziata sau prelungita prin faptul incarcatorilor, persoanele echipajului iau parte la despagubirile ce s-ar acorda vasului. Aceste despagubiri sunt impartite intre proprietarii vasului si persoanele echipajului in aceeasi proportiune in care s-ar fi impartit intre ei navlul. Daca impiedicarea provine din faptul capitanului sau al proprietarilor, ei sunt datori despagubirile convenite persoanelor echipajului.

Art. 545

In caz de pradare, de sfarimare sau de naufragiu cu pierderea intreaga a vasului si a poverii, marinarii nu pot pretinde nici un salariu. Nu sunt insa obligati a restitui ceea ce li s-a dat prin anticipatiune.

Art. 546

Daca se scapa vreo parte a vasului, marinarii inrolati pentru intreaga calatorie sau cu luna sunt platiti pentru timpul servit din ramasitele vasului sau din ceea ce s-a putut scapa de prada. Daca lucrurile scapate sau redobandite nu ajung sau daca nu s-a scapat sau redobandit decit povara, ei sunt platiti subsidiar din navlu. Marinarii inrolati cu participarea la navlu, sunt platiti in proportiune cu ceea ce s-a cistigat din navlu. Marinarii, in orice conditiune inrolati, au dreptul la plata zilelor servite de ei pentru scaparea ramasitelor vasului si lucrurilor inecate.

Art. 547

Marinarul care se imbolnaveste in timpul calatoriei, sau care e ranit in serviciul vasului, primeste salariul; el este cautat si ingrijit cu cheltuielile vasului. Daca este ranit in indeplinirea unui serviciu comandat in interesul vasului si povarei, e cautat si ingrijit cu cheltuielile vasului si poverii. Cind cautarea sanatatii cere ca marinarul sa fie debarcat, capitanul va depune la autoritatea consulara a tarii, sau la autoritatea competenta a locului, suma ce se gaseste necesara pentru insanatosire si intoarcere in patrie. In orice caz, marinarul debarcat nu are dreptul la cheltueli de cautare a sanatatii si la salariu pentru mai mult de patru luni din ziua debarcarii.

Art. 548

Daca marinarul e ranit sau se imbolnaveste din greseala sa proprie, sau pe cind se gaseste pe uscat fara autorizare, cheltuielile pentru cautarea sanatatii sunt in sarcina sa; insa capitanul este dator sa i le inainteze. Daca marinarul trebuie sa fie debarcat, capitanul ingrijeste pentru cautarea sanatatii lui si pentru intoarcerea in patrie, in modul aratat prin articolul precedent, afara de dreptul la restituire a cheltuielilor inaintate, si salariul nu i se plateste decit pe timpul servit

Art. 549

In caz de moarte a marinarului in timpul calatoriei:

1. Daca era inrolat cu luna, salariul ce i se cuvine se datoreste mostenitorilor pina la ziua mortei sale;
2. Daca era inrolat cu calatoria si moare in timpul ducerei sau in portul de destinatiune, salariul se datoreste pe jumătate; iar cind moare in timpul intoarcerii, salariul se datoreste intreg;
3. Daca marinarul era inrolat cu parte la cistig sau la navlu, i se datoreste partea intreaga, cind moare dupa inceperea calatoriei. Marinarului mort in apararea vasului, se datoreste intreg salariul pentru toata calatoria, daca vasul a scapat.

Art. 550

Marinarul prins si facut prizonier pe vas are dreptul la salariu pina in ziua cind a fost prins. Daca a fost prins si facut prizonier pe cind era trimis pe mare sau pe uscat pentru serviciul vasului, are dreptul la intregul salariu pina in ziua in care si-ar fi indeplinit serviciul. La plata ia parte si marfa incarcata pe vas, daca trimiterea s-a facut si in interesul ei.

Art. 551

Daca in timpul inrolarii vasul este vindut, persoanele echipajului au dreptul la intoarcerea in patrie cu cheltuielile vasului si la plata salariilor.

Art. 552

Capitanul poate concedia pe marinar inaintea termenului inrolarii si fara sa fie obligat de a dovedi ca si-a calcat datoriile; dar este dator ca odata cu concediul, sa-i inlesneasca si mijloacele necesare pentru intoarcerea in patrie. Marinarul concediat fara cauza binecuvintata, afara de plata pentru serviciul indeplinit, are dreptul si la o indemnitate. Daca concediul este dat in portul in care s-a facut inrolarea si inaintea plecarii, indemnitatea este egala cu salariul pe o luna. Daca concediul este dat dupa plecare sau intr-un port al tarii altul decit acela in care s-a facut inrolarea, indemnitatea este egala cu salariul pentru patruzeci de zile. Daca concediul este dat afara din apele tarii, indemnitatea este egala cu salariul pentru o luna pe coastele Marei Negre din Europa; pentru doua luni pe coastele Marei Mediterane si celelalte coaste ale Marei Negre; pentru patru luni pe orice alte coaste. In nici unul din cazurile de mai sus capitanul nu poate sa pretinda de la proprietarii vasului restituiria indemnitatilor platite, daca concediul nu a fost dat cu consimtamintul lor. Nici o indemnitate nu se datoreste marinarului concediat inainte de inchiderea rolului echipajului.

Art. 553

Persoanele echipajului au dreptul sa fie intretinute pe vas, pina cind li se va plati salariile sau partea din profit ce li se cuvine.

Art. 554

In lipsa de conventiune contrarie, persoanele echipajului dupa terminarea inrolarii, sunt datoare a-si continua serviciul pina la ajungerea la destinatiune si descarcarea vasului. In schimb au dreptul la plata si intretinere pentru tot timpul cit servesc dupa expirarea termenului inrolarii. Daca in timpul carantinei vasul trebuie sa plece pentru o noua calatorie, persoana ce nu voieste a se inrola, are dreptul sa fie debarcata in lazaret si platita pina cind vasul va capata libera practica. Cheltuielile pentru intretinere, carantina si lazaret, sunt in sarcina vasului.

Art. 555

Salariile si cistigurile marinarilor nu pot fi cedate nici sechestrate decit pentru alimente datorite dupa lege si pentru datorii catre vas, nascute cu ocaziunea serviciului pe vas. In

primul din aceste cazuri retinerea prin sechestru asupra salariului sau cistigului nu poate trece peste a treia parte.

Art. 556

Dispozitiunile privitoare la salarii si ingrijirea marinarilor se aplica si la capitan sau patron, precum si la ofiteri sau orice alta persoana a echipajului.

TITLUL IV:DESPRE CONTRACTUL DE INCHIRIERE

CAPITOLUL 1:DISPOZITII GENERALE

Art. 557

Contractul de inchiriere trebuie facut prin act scris. Actul trebuie sa cuprinda:

- 1.Numele, nationalitatea si capacitatea vasului;
- 2.Numele si prenumele inchirietorului si chirasului;
- 3.Numele si prenumele capitanului sau patronului;
- 4.Locul si timpul ce s-a stabilit pentru incarcare si descarcare;
- 5.Navlul (chiria);
- 6.Daca inchirierea se raporta la intregul vas sau numai la o parte a lui;
- 7.Indemnitata ce s-ar cuveni in caz de intirziere. Proba prin scris nu este necesara daca inchirierea are de obiect vasele si calatoriile aratate la art. 511.

Art. 558

Schimbarea capitanului sau a patronului aratat in act, chiar dupa concediul dat de proprietarul vasului nu face sa inceteze efectele contractului de inchiriere, daca nu s-a convenit intr-altfel.

Art. 559

Timpul incarcarii sau al descarcarii vasului se stabileste prin conventia partilor; in lipsa de asemenea conventiuni, el se determina de oficiul maritim local.

Art. 560

Daca inchirierea este cu luna sau pe un timp oarecare si nu este hotarita cind incepe, ea curge din ziua cind incepe descarcarea lucrurilor ce sunt de transportat, pina in ziua cind sunt descarcate la locul de destinatie.

Art. 561

Daca inainte de plecarea vasului, calatoria pentru locul de destinatie este impiedicata prin faptul vreunui guvern strain, contractul este desfiintat si nici una dintre parti nu datoreaza celeilalte vreo despagubire. Cheltuielile pentru incarcare si descarcare privesc pe incarcator.

Art. 562

Daca plecarea vasului sau continuarea calatoriei este impiedicata pentru citva timp, din caz fortuit sau forta majora, contractul subsista si nu e loc de adaogire de navlu (chirie) sau la despagubire din cauza intirzierii. Pe cit timp tine impiedicarea, incarcatorul poate descarca cu cheltuiala sa lucrurile sale, cu obligatiune insa de a le reincarca sau de a despagubi pe capitan; pentru indeplinirea acestei obligatiuni el va da cautiune.

Art. 563

In caz de bocus al portului de destinatie sau alt caz fortuit ori de forta majora, care ar impiedica intrarea vasului in acel port, capitanul, daca nu are ordine sau daca ordinele primite nu se pot executa, este dator sa lucreze in cel mai bun mod pentru apararea intereselor incarcatorului, ori intrind in alt port vecin, ori intorcindu-se la portul de unde a plecat.

Art. 564

Dispozitiunile art. 440 se aplica si la contractul de inchiriere prevazut in acest capitol.

CAPITOLUL 2:DESPRE POLITA DE INCARCARE

Art. 565

Polita de incarcare trebuie sa cuprinda: natura, specia, calitatea si cantitatea lucrurilor incarcate. Ea va fi datata si va arata:

- 1.Persoana incarcatorului si resedinta sa;
- 2.Persoana careia este indreptata expeditiunea si resedinta sa;
- 3.Numele si prenumele capitanului sau patronului;
- 4.Numele, nationalitatea si capacitatea vasului;
- 5.Locul plecarii si acel al destinatiei;
- 6.Navlul (chiria). Vor fi insemnate, pe marginea politei, marcile si numerile lucrurilor incarcate. Polita poate fi la ordin sau la purtator; in primul caz, formele si efectele girului sunt regulate prin dispozitiunile titlului IX al primei carti. Polita nu poate fi subscrisa de capitan inainte de incarcare.

Art. 566

Polita de incarcare va fi facuta in 4 originale, destinate capitanului, proprietarului sau armatorului vasului, incarcatorului si persoanei careia lucrurile incarcate trebuiesc predate. Pe fiecare original se va arata persoana careia este destinata. Daca incarcatorul are unul sau mai multe duplicate ale originalului destinat persoanei careia sunt a se preda lucrurile incarcate, se vor aplica dispozitiunile art. 299 si 300. Originalele destinate capitanului si proprietarului sau armatorului vasului sunt subscribe de catre incarcator, celelalte de catre capitan. Subscrierea si predarea respectiva a originalelor vor avea loc in douazeci si patru de ore dupa terminarea incarcarii. Incarcatorul va preda in acelasi termen capitanului, facturile lucrurilor incarcate si chitantele de plata sau certificatele de cautiune ale vamei.

Art. 567

Capitanul va preda la locul de destinatie marfurile celui care-i va prezenta polita de incarcare, oricare ar fi numarul ei daca nu i s-a notificat vreo opozitiune. In caz de opozitiune, sau daca se prezinta mai multi purtatori ai politei de incarcare, capitanul, cu autorizatia justitiei, va depune marfurile in locurile ce i se va desemna, el va putea sa obtina autorizatiunea de a vinde o parte dintr-insele pentru plata navlului.

Art. 568

Polita de incarcare formata in modul stabilit mai sus, face proba fata cu toate partile interesate in incarcare, precum si intre ele si asiguratorii.

Art. 569

In caz de deosebire intre politele aceleiasi incarcari, face proba aceea ce se afla la capitan, daca este scrisa in intreg de catre incarcator sau de catre comisionarul sau; aceea ce este prezentata de catre incarcator sau de catre persoana careia este adresata expeditiunea face proba, daca este scrisa in intreg de capitan.

Art. 570

Comisionarul sau destinatarul care a primit lucrurile aratate in polita de incarcare sau in contractul de inchiriere, este dator, la cerere, a da capitanului chitanta de primire; altfel este raspunzator de cheltuielile facute si de pagubele ocazionate chiar prin intarziere.

CAPITOLUL 3:DESPRE NAVLU (CHIRIE)

Art. 571

Navlul se reglementeaza prin conventia partilor si se probeaza prin contractul de inchiriere sau prin polita de incarcare. Navlul poate avea de obiect:

- a)Intregul vas sau o parte a lui, pentru una sau mai multe calatorii, sau pentru un timp determinat;
- b)Transportul unor lucruri determinate dupa numar, greutate sau volum.

Art. 572

Capitanul care a facut declaratia ca vasul este de o capacitate mai mare sau mai mica decit cea adevarata, este raspunzator de orice daune catre chiriasul vasului. Nu se socoteste ca eroare in declaratie, daca diferenta nu trece peste a doua-zecea parte, sau daca declaratia este conforma actului de nationalitate.

Art. 573

Daca vasul este inchiriat in intregul sau si daca chiriasul nu da toata povara, capitanul nu poate, fara invoirea acestuia, sa incarce alte lucruri. Chiriasul se foloseste de navlul lucrurilor ce completeaza povara.

Art. 574

Chiriasul care, inainte de plecarea vasului, declara ca nu mai face calatoria fara sa fi incarcat ceva, e dator a plati jumatatea navlului. Daca nu a declarat ca nu mai vointe sa faca calatoria sau daca incarca o cantitate mai mica decit cea invoita, e dator a plati navlul intreg. Daca incarca o cantitate mai mare, e dator sa plateasca pentru excedent, in raport cu navlul convenit.

Art. 575

Daca contractul de inchiriere are de obiect transportul unor lucruri determinate, incarcatorul poate, inainte de plecarea vasului, sa-si retraga lucrurile incarcate, platind insa jumatatea navlului. In asemenea caz, cheltuielile de incarcare, de descarcare si de reincarcare a lucrurilor ce trebuiesc transportate, precum si cheltuielile pentru intarziere privesc pe incarcator.

Art. 576

Capitanul poate da afara din vas la locul incarcarii lucrurile ce gaseste ca nu i-au fost declarate, sau sa ceara pentru navlul lor cel mai mare pret care se plateste in acelasi loc pentru lucrurile de acelasi fel.

Art. 577

Incarchatorul care, in timpul calatoriei, retrage lucrurile incarcate, e dator a plati navlul intreg si toate cheltuielile cauzate de descarcare. Daca lucrurile sunt retrase prin faptul si din culpa capitanului, acesta este responsabil de daune si cheltuieli.

Art. 578

Daca vasul intirziata la plecare, in cursul calatoriei sau la locul de descarcare, prin faptul chiriasului, acesta este raspunzator de cheltuielile intarzierii. Daca vasul inchiriat pentru ducere si intoarcere se inapoiaza neincarcat sau incarcat in parte, se datoreste navlul intreg, afara de despagubirea ce s-ar cuveni pentru intarziere.

Art. 579

Capitanul e dator chiriasului despagubire, daca prin faptul sau vasul a intirziat la plecare, in timpul calatoriei sau la locul descarcarii.

Art. 580

Daca, din caz fortuit sau forta majora, capitanul este silit sa-si repare vasul in cursul calatoriei, chiriasul este dator sa astepte sau sa plateasca navlul intreg. Daca vasul nu se poate repara, navlul se datoreste in proportiune cu calatoria facuta. Daca pentru transportul lucrurilor incarcate la locul de destinatiune capitanul inchiriaza un alt vas, noua inchiriere se socoteste facuta in contul incarcatorului.

Art. 581

Capitanul pierde navlul si e tinut la despagubire catre chiriasi, daca acesta probeaza ca vasul nu era in stare a naviga cind a plecat. Proba este admisa chiar contra actelor de vizita.

Art. 582

Cind s-ar interzice comertul cu tara catre care calatoreste vasul, capitanul are dreptul la navlul intreg, cu toate ca vasul ar fi constrins sa se intoarca incarcat la locul de plecare; dar daca vasul e inchiriat pentru ducere si intoarcere, se datoreste jumatatea navlului intreg sau a celor doua navluri socotite la un loc.

Art. 583

Daca vasul e inchiriat pentru a merge intr-un port spre a lua o povara si a o duce in alt port, si interdictiunea de comert supravine pe cind vasul calatoreste spre a lua acea povara, capitanul are dreptul la cheltuielile facute in executarea contractului si la o indemnitate ce se va hotari dupa imprejurari.

Art. 584

Daca vasul in cursul calatoriei este oprit din ordinul unui stat strain, sau constrins a se adaposti intr-un port pentru a-si repara stricaciunile, chiar cu vointa suferite pentru scaparea comuna, nu se datoreste vreun navlu in timpul opririi sau sederii in port, cind vasul a fost inchiriat cu luna; nici adaugire de navlu, cind a fost inchiriat cu calatoria.

Art. 585

Navlul este datorat pentru lucrurile incarcate pe care capitanul a fost silit a le vinde, a le pune in gaj sau a le intrebuinta pentru necesitatile urgente ale vasului. Cu toate acestea, capitanul este dator a restitui proprietarilor valoarea ce aceste lucruri ar avea la locul descarcarii, daca vasul a ajuns bine in port. Cind vasul s-a pierdut, capitanul va restitui proprietarilor lucrurile vandute sau intrebuintate, pretul ce a luat pentru dansele si pentru cele date in gaj suma luata in imprumut, retinand in acelasi timp navlul aratat in politele de incarcare. In ambele cazuri, proprietarii au dreptul sa faca abandonul. Daca din aceasta cauza rezulta vreo pierdere pentru proprietarii lucrurilor intrebuintate, vindute sau date in gaj, pierderea este impartita prin contributii asupra valorilor acestora tuturor lucrurilor ajunse la destinatie, sau a celor ce au fost scapate de naufrag, in urma evenimentelor maritime care au necesitat intrebuintarea, vinzarea sau gajul.

Art. 586

Capitanul are dreptul la navlu asupra lucrurilor aruncate in mare pentru scaparea comuna, intrind la contributie dupa regulile aratate in titlul VII, cap. II al acestei carti.

Art. 587

Nu se datoreste navlu pentru lucrurile pierdute prin naufragiu, rapite de pirati sau luate de inamici, si capitanul e dator sa restituie navlul ce i se va fi platit inainte, daca nu exista conventiune contrara.

Art. 588

Daca vasul si lucrurile incarcate sunt rascumparate sau sunt scapate de naufragiu, capitanul are dreptul la navlu pina la locul unde vasul a fost pradat sau a naufragiat; iar daca duce lucrurile incarcate la locul destinatiei lor, el are drept la navlul intreg, contribuind cu partea sa la rascumparare. Contributiunea pentru rascumparare se face dupa pretul curent al lucrurilor incarcate la locul descarcarii, scazindu-se cheltuelile, si asupra jumatatii vasului si navlului. Salariile marinarilor sunt scutite de contributie.

Art. 589

Daca destinatarul lucrurilor incarcate refuza a le primi, capitanul poate, cu autorizatia justitiei, a face sa se vinda cantitatea necesara pentru plata navlului si a pune in depozit ceea ce ramine. Daca pretul rezultat din vinzarea lucrurilor nu ajunge pentru plata navlului, capitanul conserva dreptul sau pentru rest contra incarcatorului.

Art. 590

Capitanul nu poate retine lucrurile incarcate in caz de neplata a navlului. Are dreptul insa, in timpul descarcarii, sa ceara ca ele sa se depuna in o a treia mina pina la plata navlului.

Art. 591

In nici un caz incarcatorul nu poate cere scaderea navlului. Incarcatorul nu poate lasa, drept pretul navlului, lucrurile incarcate scazute in valoare, sau stricate prin viciul lor propriu, din caz fortuit sau forta majora. Cu toate acestea, daca vinul, uleiul sau alte lichide s-au scurs, butiile ce le contineau, ramase goale sau aproape goale, pot fi lasate pentru navlul ce urma a se plati pentru dinsele.

CAPITOLUL 4:DESPRE CALATORI

Art. 592

Contractul de inchiriere pentru transport de calatori, in lipsa de conventie speciala, se reglementeaza dupa urmatoarele dispozitii:

Art. 593

Cand calatoria nu mai are loc, inainte de plecarea vasului:

- 1.Daca calatorul nu vine pe vas la timpul oportun, se datoreste navlul intreg capitanului;
- 2.Daca calatoria nu se mai face dupa declaratia calatorului sau din cauza de moarte, boala, ori alt caz fortuit sau de forta majora, privind persoana sa, navlul se datoreaza pe jumătate, scazindu-se cheltuelile de hrana pentru cit trebuia sa tina calatoria, daca acestea au fost cuprinse in navlu;
- 3.Daca calatoria se impiedica prin faptul capitanului, calatorul are dreptul la despagubire;

4. Dacă nu mai are loc din caz fortuit sau forta majora privind vasul, contractul este desfiintat si navlul platit inainte se restituie, dar fara drept de despagubire, nici pentru o parte nici pentru cealalta.

Art. 594

Cand calatoria inceteaza dupa plecarea vasului:

1. Dacă capitanul debarca in vreun port de buna voie, plateste navlul intreg;
2. Dacă capitanul nu vrea sa continue calatoria sau, prin culpa sa, face pe calator sa debarce in alt port, e dator despagubire;
3. Dacă calatoria inceteaza din caz fortuit sau forta majora, privind vasul sau persoana calatorului, navlul se datoreste in proportie cu calea facuta. Nu se plateste nici un navlu de catre mostenitorii calatorului mort in naufragiu dar nici navlul platit nu se restituie.

Art. 595

In caz de intirziere a plecarii vasului, calatorul are dreptul la locuinta si chiar hrana pe bord in timpul intirzierii, daca hrana e cuprinsa in navlu, afara de dreptul la despagubire cind intirzierea nu provine din caz fortuit sau forta majora. Dacă intirzierea trece peste zece zile, calatorul poate rezilia contractul; in acest caz trebuie sa i se restituie navlul intreg. Dacă intirzierea este cauzata de timp rau, calatorul nu poate desfiinta contractul decit pierzind a treia parte din navlu. Faptul ca timpul este rau, se recunoaste si se declara de catre capitanul portului respectiv.

Art. 596

Vasul inchiriat exclusiv pentru transport de calatori, trebuie sa-i duca direct, ori in ce numar ar fi, la portul de destinatie, oprindu-se in statiunile anuntate inaintea contractului de inchiriere sau la cele obisnuite. Dacă vasul se abate din cale sau se opreste din vointa sau faptul capitanului, calatorii continua a primi locuinta si hrana in socoteala vasului si au drept la despagubire, pe linga facultatea de a rezilia contractul. Dacă vasul, afara de calatori, are incarcate marfuri sau alte obiecte, capitanul are facultatea de a se opri, in timpul calatoriei pentru descarcare.

Art. 597

Dacă vasul, in timpul calatoriei, intimpina vreo intirziere in urma unei opriri ordonata de un Stat strain, sau pentru trebuinte de reparatiuni:

1. Calatorul, cind nu vointe sa astepte ca sa inceteze oprirea sau ca sa se faca si sa se termine reparatiile, poate rezilia contractul, platind navlul in proportie cu calatoria facuta;
2. Dacă prefera a astepta sa continue calatoria, nu datoreste nici o adaogire de navlu, dar urmeaza a se hrani cu cheltuiala sa, in timpul opririi sau a reparatiunilor.

Art. 598

Hrana calatorului in timpul calatoriei se presupune ca se cuprinde in navlu; daca s-a convenit intr-altfel, capitanul este dator, in timpul calatoriei si la caz de trebuinta, sa i-o procure pe adevaratul pret.

Art. 599

Daca vasul este in totul sau in parte inchiriat pentru a transporta calatori, desi numarul lor nu e indicat, drepturile chirasului si ale inchirietorului sunt reglementate dupa dispozitiunile capitoulului III din acest titlu, daca nu ar fi incompatibile cu obiectul contractului.

Art. 600

Se aplica, in privinta lucrurilor ce calatorul aduce cu sine pe vas, dispozitiunile contractului de navlu, dar nu se datoreste, daca nu s-a stipulat altfel, plata deosebita.

TITLUL V:DESPRE IMPRUMUTUL MARITIM

Art. 601

Contractul de imprumut maritim, in sensul codului comercial, este un imprumut facut de catre capitanul unui vas in virtutea puterilor ce-i da legea si prin care el da garantie vasul, navlul, totalitatea sau o parte din marfurile incarcate, cu conditia ca suma imprumutata sa o piarda imprumutatorul, daca lucrurile date in garantie ar pieri; iar daca ele vor ajunge bine in port, imprumutatorul sa-si primeasca banii impreuna si cu prima convenita intre parti. Prima convenita se numeste folos maritim.

Art. 602

Contractul de imprumut maritim trebuie facut prin act scris, altfel ramine simplu imprumut si nu produce de cit interese legale. Inscrisul va cuprinde:

- 1.Capitalul imprumutat si suma cuvenita ca interes sau folos maritim;
- 2.Lucrurile asupra carora imprumutul e asigurat;
- 3.Numele vasului;
- 4.Numele si prenumele capitanului sau patronului;
- 5.Persoana care da banii si aceea care primeste imprumutul;
- 6.Pentru ce calatorie si pentru cit timp e facut imprumutul;
- 7.Timpul si locul platii.

Art. 603

Imprumutul maritim asupra vasului sau asupra unei portiuni din el, facut in tara, se va transcrie in registrele oficiului maritim al circumscriptiei unde s-a facut, adnotandu-se si pe actul de nationalitate al vasului. Daca imprumutul este facut in tara straina, va fi transcris in registrele consulatului roman al locului unde este stipulat, adnotandu-se si pe actul de nationalitate al vasului. Autoritatea maritima si cea consulara a tarii in strainatate, vor trimite copie dupa actul de imprumut la oficiul maritim unde este inscris vasul. Actul nu va putea fi transcris in registre, daca nu se va prezenta in acelasi timp si actul de nationalitate al vasului.

Imprumutul maritim facut intr-o tara straina unde nu este autoritate consulara romana, nici altcineva care sa-i tina locul, se va adnota, prin ingrijirea capitanului vasului, pe actul de nationalitate, de catre autoritatea locala competenta a da autorizatiunea, sau de un alt functionar public din acea localitate. Capitanul care nu dovedeste indeplinirea acestei formalitati, e obligat personal la plata imprumutului maritim. Originalul sau o copie autentica a contractului se va expedia impreuna cu copia autentica a actului de autorizatie autoritatii consulare romane cea mai apropiata, care le va transcrie in registre si le va trimite oficiului maritim competent din tara. Contractul nu se poate opune celor de al treilea, decit de a data adnotarii pe actul de nationalitate. In cazurile prevazute de art. 499 si 519 se aplica si dispozitiunile acelor articole.

Art. 604

Actul de imprumut maritim, daca este la ordin, poate fi transmis prin gir. Formele si efectele girului sunt regulate dupa dispozitiunile titlului IX al cartii intii. Garantia de plata se intinde si la folosul maritim, daca nu este conventie contrara.

Art. 605

Imprumutul maritim poate fi constituit:

1. Asupra intregului vas sau a unei parti din el;
2. Asupra uneltelor, instrumentelor si armamentului;
3. Asupra navlului;
4. Asupra povereii sau asupra unei parti din ea;
5. Asupra vasului, navlului si povereii impreuna. Imprumutul maritim nu se poate face asupra salariilor sau asupra participarii la castig a marinarilor si a oamenilor de mare; daca, cu toate acestea, imprumutul are loc, imprumutatorul are drept numai la plata capitalului fara interese.

Art. 606

Imprumutul maritim, care intrece valoarea lucrurilor asupra carora a fost constituit, are tarie pentru acea valoare dupa pretuirea facuta sau convertita, iar restul sumei imprumutate se raspunde cu procente dupa cursul pietei. Daca insa a fost frauda din partea imprumutatului, imprumutatorul are dreptul a cere anulara contractului si restituirea sumei imprumutate cu procentele de mai sus. Profitul ce se separa asupra lucrurilor incarcate nu se socoteste ca exces de valoare, daca aceasta s-a declarat in mod expres.

Art. 607

Imprumutul maritim nu poate fi contractat decit de proprietarii lucrurilor date in garantie sau de catre imputernicitii lor speciali, afara de drepturile acordate capitanului prin art. 517 si 519.

Art. 608

Din ziua in care capitalul imprumutat si folosul maritim au devenit exigibile, nu se datoresc decit procentele legale la intreaga suma.

Art. 609

Daca calatoria s-a intrerupt inainte de inceperea riscurilor, imprumutatul e dator sa restituie banii cu procente legale din ziua imprumutului. Daca inasa intreruperea calatoriei a avut loc chiar prin faptul sau, el este dator procente dupa cursul pietei, cind acesta ar fi superior procentelor legale, si deosebit de aceasta sa plateasca despagubirea cuvenita asiguratorului, daca imprumutul a fost asigurat.

Art. 610

Imprumutatorul nu risca nimic in caz de schimbare a itinerariului, a calatoriei sau a vasului, declarate in contract, afara numai daca schimbarea a avut loc din caz fortuit sau forta majora. Asemenea nu risca nimic imprumutatorul cind imprumutatul se abtine sau face o declaratia falsa, care ar putea sa micsoreze teama de pericole sau sa schimbe obiectul. Schimbarea capitanului sau a patronului, chiar prin concediul dat de proprietarul vasului, nu face sa inceteze efectele contractului, daca nu este conventie contraria.

Art. 611

Daca lucrurile asupra carora s-a constituit imprumutul maritim sunt cu totul pierdute din caz fortuit sau forta majora, in timpul si locul pentru care imprumutatorul si-a luat raspunderea de riscuri, imprumutatul este liberat de plata. Daca pierderea e partiala, plata sumelor imprumutate e redusa la valoarea lucrurilor afectate imprumutului, si care au fost scapate, afara de plata cheltuielilor pentru scapare si a creantelor privilegiate carora s-ar cuveni preferinta. Cand imprumutul e facut asupra navlului, plata, in caz de sinistru e redusa la ceea ce se datoreste de catre chiriasi, scazandu-se mai intii salariile personale ale echipajului pentru cea din urma calatorie si contributia cheltuielilor pentru scaparea vasului. Daca lucrul asupra caruia s-a constituit imprumutul maritim este si asigurat, valoarea partii ce s-a scapat se imparte intre imprumutator, numai pentru capital, si asigurator numai pentru sumele asigurate, in proportie cu interesul fiecaruia.

Art. 612

Imprumutatorul nu sufera pierderile si daunele cauzate prin vicii inerente lucrului afectat la asigurarea platii, sau pe acelea care sunt cauzate prin faptul debitorului.

Art. 613

Timpul riscurilor, daca nu este determinat prin contract, incepe:

1. In privinta vasului, accesoriilor lui si navlului, din momentul in care vasul paraseste portul, pina in ziua cind arunca ancora in portul de destinatie;
2. In privinta poverii din momentul in care lucrurile se incarca in vas sau in barci pentru a fi transportate pe vas pina in ziua cind s-a descarcat pe uscat, la locul de destinatiune.

Art. 614

Cel ce se imprumuta pe marfuri transportate, nu este liberat de plata prin pierderea vasului si a povereii daca nu dovedeste ca se gaseau pe vas lucruri incarcate pe contul sau pina la concurenta sumei luata cu imprumut.

Art. 615

Imprumutatorii contribuie si ei la avariile comune spre usurarea celor imprumutati; orice conventie contrara este nula. Avariile particulare nu sunt in sarcina imprumutatorilor, daca nu s-a convenit astfel; dar daca prin faptul unor asemenea avarii lucrurile afectate imprumutului nu ajung sa satisfaca pe creditor, sufera si acesta paguba ce rezulta.

TITLUL VI:DESPRE ASIGURAREA IN CONTRA RISCURILOR NAVIGATIUNEI**CAPITOLUL 1:DESPRE CONTRACTUL DE ASIGURARE SI DESPRE OBLIGATIUNILE ASIGURATORULUI SI ASIGURATULUI****Art. 616**

Regulile stabilite in titlul XIII al cartii I, se aplica si la asigurarile contra riscurilor navigatiei, intrucit ele nu vor fi incompatibile cu asigurarile maritime si nu vor fi modificate prin dispozitiile urmatoare. Societatile de asigurare mutuala, maritima, sunt supuse si dispozitiilor titlului VIII din aceeasi carte.

Art. 617

Polita de asigurare, afara de regulile stabilite prin art. 445, va cuprinde:

- 1.Numele, specia, nationalitatea si capacitatea vasului;
- 2.Numele si prenumele capitanului sau patronului;
- 3.Locul unde obiectele asigurate au fost sau trebuie sa fie incarcate;
- 4.Portul din care vasul a plecat sau trebuie sa plece;
- 5.Porturile in care vasul trebuie sa incarce si sa descarce si in care are sa intre. Daca indicatiile de mai sus nu se pot face sau pentru ca asiguratul nu este in stare sa le procure, sau din cauza naturii speciale a contractului, vor fi suplinite prin altele in stare de a determina obiectul asigurarii.

Art. 618

Asigurarea poate avea drept obiect:

- 1.Vasul, cu aburi sau panze, gol sau incarcat, armat sau nearmat, singur sau acompaniat;
- 2.Masinile, unelte, instrumentele, armamentul, dotatiunea si proviziunile;
- 3.Navlul calatorilor si al lucrurilor incarcate, pe linga care se poate prevedea si salariile oamenilor din echipaj;
- 4.Lucrurile incarcate;
- 5.Sumele date cu imprumut maritim;

6.Sumele platite sau datorate pentru avarii comune si cheltuielile facute sau datorate pentru avarii particulare, cind nu ar fi acoperite prin un imprumut.

7.Si in general, orice lucruri care se pot pretul in bani si sunt supuse la riscurile navigatiunei. Asemenea poate fi facuta asupra totalitatii sau a unei parti din sus-zisele lucruri impreuna sau deosebit.

Art. 619

Asigurarea e nula daca are de obiect: Sumele luate cu imprumut maritim. Lucrurile care servesc drept garantie imprumutului maritim nu pot fi asigurate decit pentru partea valorii ce trece peste suma imprumutata.

Art. 620

Daca, fara fraudă, s-au facut mai multe asigurari asupra acelor lucruri de catre deosebiti interesati sau de catre mai multi reprezentanti ai aceleias persoane ce au lucrat fara insarcinare speciala, toate asigurarile sunt valabile pina la concurenta valorii lucrurilor. Cei interesati au actiune contra oricaruia dintre asiguratorii dupa alegere, afara de recursul asiguratorului care a platit contra celorlalti, in proportiune cu interesul fiecaruia.

Art. 621

Asigurarea poate fi facuta in timp de pace sau in timp de razboi, inainte sau in cursul calatoriei vasului. Poate fi facuta pentru o calatorie, sau pentru un timp determinat. Asigurarea pentru o calatorie poate fi facuta numai pentru ducere sau numai pentru intoarcere, sau pentru ducere si intoarcere. Asigurarea pe un timp determinat se socoteste facuta pentru orice navigatiune sau statiune a vasului in timpul convenit, afara de o conventie speciala.

Art. 622

Adaogirea de prima convenita in timp de pace pentru timpul de razboi ce ar putea supraveni, si a carei suma nu ar fi determinata prin contract, va fi stabilita de judecata, avindu-se in vedere riscurile, imprejurarile si conventiunile fiecarei polite de asigurare.

Art. 623

Daca contractul de asigurare nu determina timpul riscurilor, se vor observa regulile urmatoare: In asigurarile pentru un timp determinat, riscurile incep de la data politei si iau sfarsit in timpul convenit. In asigurarile pentru o calatorie, riscurile incep si se sfarsesc la timpul aratat in art. 613. Daca inasa asigurarea e facuta dupa inceperea calatoriei, riscurile se socotesc de la data politei. Daca descarcarea lucrurilor asigurate este intirziata prin culpa destinatarului, riscurile inceteaza pentru asigurator dupa o luna de la ajungerea vasului la locul de destinatie.

Art. 624

Lucrurile incarcate pot fi asigurate: Sau pentru pretul cu care s-au cumparat, adaogindu-se cheltuelile de incarcare si navlul; Sau pentru pretul curent la locul de destinatie, dupa ajungerea lor, fara avarii. Pretuirea facuta prin contract lucrurilor incarcate fara o alta explicatie, se poate referi la amandoua aceste cazuri, si nu vor fi aplicabile dispozitiunile art. 453, daca ea nu trece peste cel mai mare din preturile mentionate. O asemenea pretuire se socoteste in totdeauna ca s-a facut dupa declaratia asiguratului, daca nu a fost precedata de o estimatie primita de asigurator, si pentru acest cuvint ea este supusa regulei stabilita in secundul aliniat al art. 460.

Art. 625

Daca se stipuleaza prin contract ca pretul lucrurilor asigurate sa fie platit in moneda straina, lucrurile vor fi pretuite in moneda tarii dupa cursul ce va avea in timpul subscrierei politei, afara de conventie contrarie.

Art. 626

Cand chiar prin faptul asiguratului, calatoria, inainte de inceperea riscurilor, nu are loc, asigurarea n-are nici un efect si asiguratorul primeste, in acest caz, ca indemnitate jumătate de prima stipulata si nu mai mult de o jumătate la suta din suma asigurata.

Art. 627

Sunt in riscul asiguratorului pierderile si pagubele ce se intimpla lucrurilor asigurate, din furtuna, naufragiu, asvarlire pe terenuri sau pe stanci, lovire intimplatoare a vaselor, schimbari silite de cale, de calatorie sau de vas, din cauza de aruncare in mare, exploziune, foc, prindere, piraterie si, in general, din cauza oricarui alt accident de mare. Asiguratorul nu este responsabil de pierderile si pagubele provenind numai din vicii inerente al lucrului asigurat.

Art. 628

Riscurile de razboi nu sunt in sarcina asiguratorului, daca nu este conventie expresa. Daca asiguratorul si-a luat asupra-si riscurile de razboi, fara a le determina precis, el raspunde de pierderile si pagubele intimplate lucrurilor asigurate din cauza ostilitatilor, represaliilor, opririlor, prinderilor sau vexatiunilor de orice natura din partea vreunui Stat amic sau inamic, de drept sau de fapt, recunoscut sau nerecunoscut, si in general pentru toate faptele si accidentele de razboi.

Art. 629

Orice schimbare de cale, de calatorie sau de vas, provenind din faptul asiguratului, nu sunt in sarcina asiguratorului, acesta are drept la prima daca au inceput riscurile. Schimbarea capitanului sau patronului chiar prin concediul dat de catre proprietarul vasului, nu face sa inceteze efectele asigurarii, afara insa de dispozitiunile articolului urmator.

Art. 630

Asiguratorul nu este responsabil de culpa sau prevaricatiunile capitanului sau oamenilor echipajului, daca nu s-a convenit intr-altfel. O asemenea conventie insa este nula, daca se raporta la un capitan anume aratat prin contract, cind asiguratul il concediaza si-l inlocueste printr-altul fara consimtamintul asiguratorului.

Art. 631

Asiguratul nu participa la cheltuielile de navigatiune, de calauzie, de ernatic, de carantina, nici la taxele de orice fel, si nici la drepturile impuse asupra vasului sau povereii.

Art. 632

Daca contractul are de obiect asigurarea marfurilor pentru ducere si intoarcere, si ajungand vasul la prima destinatie se intoarce gol ori neincarcata deplin, asiguratorul are dreptul la doua treimi din prima de asigurare convenita, daca nu exista conventia contrara.

Art. 633

Daca asigurarea s-a facut separat pentru lucruri ce trebuie incarcate pe mai multe vase cu aratare de cata anume suma s-a asigurat in fiecare, si povara intreaga este pusa pe un singur vas sau pe un numar de vase mai mic decit cel aratat in contract, asiguratorul nu raspunde mai mult decit suma asigurata din vasul care a primit povara, desi s-ar pierde toate celelalte vase aratate; cu toate acestea, asiguratorul are dreptul la indemnitatea stabilita prin art. 626 pentru sumele in privinta carora asigurarea ramine fara efect.

Art. 634

Daca capitanul are facultatea de a intra in mai multe porturi spre a completa sau schimba povara, asiguratorul raspunde de riscurile la care sunt supuse lucrurile asigurate, numai cit timp ele sunt pe vas, afara daca nu s-a stipulat intr-alt fel.

Art. 635

Asiguratorul nu mai raspunde de riscuri si are dreptul la prima, daca asiguratul expediaza vasul intr-un loc mai departat decit cel aratat in contract, desi aflat pe aceeasi cale. Asigurarea isi produce efectele, daca calatoria se scurteaza, oprindu-se vasul intr-un loc mai apropiat, in care putea sa stationeze.

Art. 636

Obligatiunea asiguratorului este marginita la suma asigurata. Daca in timpul cit tine asigurarea, lucrurile asigurate sufera mai multe sinistre succesiv, asiguratul trebuie in totdeauna sa tie socoteala, chiar in caz de abandon, de sumele ce i s-a platit sau i se datoreste pentru sinistrele precedente.

Art. 637

Clauza "fara de avarie" libereaza pe asigurator de orice avarie comuna sau particulara, exceptandu-se cazurile de abandon. In aceste cazuri, asiguratul poate alege intre abandon si exercitiul actiunii pentru avarie.

Art. 638

Pentru verificarea pagubelor de care este raspunzator asiguratorul, asiguratul este dator a-i notifica toate incunostiintarile ce a primit. Notificarea trebuie facuta in trei zile de la primirea incunostiintarii, sub pedeapsa de despagubire. Aceeasi obligatie are asiguratul pentru povara, cind vasul a fost declarat ca nefiind in stare a naviga, cu toate ca povara nu va fi suferit alta stricaciune din cauza sinistrului intimplat.

Art. 639

Asiguratul este dator sa notifice asiguratorului, in trei zile de la primire, actele doveditoare ca lucrurile asigurate au fost expuse riscurilor si ca s-au pierdut. Asiguratorul poate face proba contrarie celor ce rezulta din actele prezentate de asigurat. Admiterea probei contrarie nu suspenda insa condamnarea asiguratorului la plata sumei asigurate, daca asiguratul da cautiune. Daca in timp de patru ani nu a fost facuta cererea in judecata, cautiunea este liberata.

Art. 640

In caz de pierdere de marfuri incarcate pe vas in contul capitanului, acesta e dator sa justifice proprietatea lor cu probe admise de legea comerciala, si povara cu o polita de incarcare, subscrisa de doi dintre fruntasii echipajului. Orice om al echipajului sau calatorul care aduce din strainatate marfuri asigurate in tara, trebuie sa consemneze polita de incarcare la consulul roman din locul unde se face incarcarea, sau, in lipsa, la autoritatea locala.

Art. 641

In orice caz de sinistru, capitanul si asiguratul sau insarcinatul sau sunt datori sa dea ajutor pentru scaparea si conservarea lucrurilor asigurate, fara prejudiciu drepturilor lor fata cu asiguratorul. Cheltueile facute trebuiesc platite pina la concurenta valorii lucrurilor scapate. Asiguratorii si agentii sau insarcinatii lor pot, in intelegere cu capitanul, cu asiguratii si cu insarcinatii lor, sau cu fiecare din ei, sa ia masuri pentru scaparea lucrurilor asigurate si pentru conservarea lor, fara prejudiciul vreunui drept.

Art. 642

Asiguratul, notificind asiguratorului incunostiintarile primite, isi poate rezerva dreptul de a cere prin act separat plata ce i se datoreaza prin asigurare.

Art. 643

Asiguratorul este dator sa plateasca sumele datorate: In caz de simpla avarie, in termen de treizeci zile de cind i s-a notificat lichidarea relativa; In caz de abandon, in termen de doua luni de la abandon. Asiguratul este dator insa sa probeze, in aceste termene, sinistrul ce da loc

actiunii de avarie sau dreptului de abandon. Daca este opunere, fiecare dintre oponenti si asiguratul chiar pot cere ca suma sa se consemneze la Casa de depuneri si consemnatiuni.

CAPITOLUL 2:DESPRE ABANDON

Art. 644

Abandonul lucrurilor asigurate poate fi facut in cazurile:

- 1.De naufragiu;
- 2.De prada;
- 3.De oprire prin ordinul unui Stat strain;
- 4.De oprire prin ordinul guvernului, dupa inceperea calatoriei;
- 5.De imposibilitate de a continua navigatiunea, daca vasul nu poate fi reparat, sau daca cheltuielile necesare pentru a-l repara si pune in stare sa reia calatoria se suie la trei patrimi cel putin din valoarea sa asigurata;
- 6.De pierderea sau deteriorarea lucrurilor asigurate, cind pierderea sau deteriorarea se urca la cel putin trei patrimi din valoarea lucrurilor. In orice caz, asiguratul nu poate cere decit despagubire pentru avariile suferite.

Art. 645

Asiguratul poate face abandonul chiar fara sa fie tinut a proba pierderea vasului, daca in calatoriile cu lung curs a trecut un an, si in celelalte calatorii au trecut sase luni, din ziua plecarii vasului sau din ziua la care se refera ultimele stiri primite. In caz de asigurare pe timp marginit si dupa trecerea termenilor de mai sus, pierderea vasului se presupune ca a avut loc in timpul asigurarii. Daca sunt mai multe asigurari succesive, pierderea se presupune ca a avut loc a doua zi dupa primirea ultimelor stiinte.

Art. 646

Daca vasul s-a declarat a nu fi in stare de navigatiune, abandonul lucrurilor incarcate intr-insul se poate face, daca in termenul de trei luni de la declaratia imposibilitatii de navigatie nu s-ar fi putut gasi un alt vas pentru a reincarca lucrurile si a le transporta la locul destinatiei lor.

Art. 647

In cazul prevazut de articolul precedent si de art. 524, daca lucrurile sunt incarcate pe alt vas, asiguratorul este obligat sa plateasca stricaciunile ce ele au suferit, cheltuielile de descarcare si de reincarcare, de depozit si de paza in magazii, excedentul navlului si toate celelalte cheltuieli facute pentru scaparea lucrurilor pina la concurenta sumei asigurate, si daca aceasta nu s-a cheltuit intrega, asiguratorul continua a raspunde de riscuri pentru cit mai ramine.

Art. 648

In caz de oprire din partea vreunui Stat strain sau de prada, abandonul lucrurilor oprite sau pradate nu poate fi facut decit dupa trei luni de la notificarea sinistrului, daca aceasta s-a

intimplat in apele sau marile Europei, in canalul Suez sau Marea Rosie, si dupa sase luni de la notificatie daca a avut loc in alte mari. Pentru lucrurile supuse stricaciunii, termenele de mai sus se reduc la jumatate.

Art. 649

Abandonul trebuie facut asiguratorilor in termenul: De trei luni din ziua in care s-a primit stirea despre sinistru daca acesta a avut loc in apele sau in marile Europei, in canalul Suez sau Marea Rosie; De sase luni, daca sinistrul a avut loc in alte mari ale Africei, in marile occidentale si meridionale ale Asiei si in marile orientale ale Americii; In termen de un an, daca sinistrul s-a intimplat in celelalte mari. In caz de oprire din partea vreunui Stat strain, sau in caz de prada, aceste termene curg de la implinirea termenelor aratate in articolul precedent. Odata ce aceste termene au trecut, asiguratul nu mai poate face abandonul ramanandu-i numai actiunea pentru avarii.

Art. 650

Asiguratul, notificind stirile ce a primit, poate face abandonul, somind pe asigurator sa-i plateasca suma asigurata in termenul stabilit prin contract sau prin lege, ori poate a-si rezerva dreptul de a-l face in termenele legale. Odata cu facerea abandonului, asiguratul este dator a declara asigurarile efectuate sau ordonate si imprumuturile maritime facute. In lipsa, termenul pentru plata nu incepe decit din ziua in care aceasta declaratie a fost notificata; termenul insa pentru urmarirea dreptului de abandon nu se poate prelungi. In caz de declaratie falsa, asiguratul pierde toate drepturile rezultand din contractul de asigurare.

Art. 651

Abandonul lucrurilor asigurate nu se poate face nici pentru parte din lucruri, nici sub conditiune. El cuprinde numai lucrurile ce fac obiectul asigurarii si al riscurilor.

Art. 652

Odata ce abandonul s-a notificat si primit sau declarat valabil, lucrurile asigurate devin ale asiguratorului din ziua in care a fost facut. Asiguratul e dator a-i da toate actele privitoare la lucrurile asigurate. Asiguratorul nu poate, sub cuvint de intoarcere a vasului, sa se sustraga de la plata sumei asigurate.

Art. 653

In caz de predare, daca asiguratul nu a putut instiinta despre aceasta pe asigurator, poate rascumpara lucrurile predate fara a mai astepta ordinul sau. Asiguratul insa e dator a notifica asiguratorului invoirea ce va fi facut pentru rascumparare, indata ce-i va fi cu putinta. Asiguratorul are alegerea sau de a primi asupra-si rascumpararea sau de a renunta la dansa; el e dator insa a notifica asiguratului alegerea ce va fi facut in termen de douazeci si patru de ore de la comunicarea inoirii de rascumparare. Daca declara ca primeste pe contul sau rascumpararea, asiguratorul e dator sa contribuie, fara intarziere, la plata ei, conform conventiei si in proportie cu partea asigurata de dinsul, neincetand de a fi raspunzator pentru

riscurile calatoriei in conformitate cu contractul de asigurare. Daca declara ca renunta la rascumparare, asiguratorul va plati suma asigurata fara a putea pretinde ceva din lucrurile asigurate. Cind asiguratorul nu a notificat alegerea sa in termenul de mai sus, se presupune ca el a renuntat la beneficiul rascumpararei.

TITLUL VII:DESPRE AVARII SI DESPRE CONTRIBUTII

CAPITOLUL 1:DESPRE AVARII

Art. 654

Se socotesc avarii toate cheltuielile extraordinare facute pentru vas si pentru povara, pentru amandoua impreuna sau pentru fiecare in parte, si toate pagubele ce se intimpla vasului si lucrurilor incarcate, dupa incarcare si plecare pina la intoarcere si descarcare. Avariile sunt de doua feluri: avarii mari sau comune, si avarii simple sau particulare. Nu sunt avarii, ci numai cheltuieli in sarcina vasului: cheltuielile ce de ordinar se fac pentru intrarea in golfuri, riuri sau canale, sau pentru a iesi dintr-insele, si cheltuielile pentru drepturi sau taxe de navigatie. In lipsa de conventie speciala intre parti, avariile sunt reglementate dupa urmatoarele dispozitii.

Art. 655

Sunt avarii comune sau mari, cheltuielile extraordinare facute si pagubele suferite de buna voie pentru binele si pentru scaparea comuna a vasului si a poverii. Astfel sunt:

- 1.Lucrurile date prin invoiala si sub titlul de rascumparare a vasului si a poverii;
- 2.Lucrurile aruncate in mare, pentru scaparea comuna;
- 3.Catarturile, pinzele, otgoanele si alte unelte taiate sau sfarimate, pentru scaparea comuna;
- 4.Ancorele, lanturile si alte obiecte parasite sau aruncate in mare, pentru scaparea comuna;
- 5.Pagubele ce prin aruncare in mare s-a cauzat lucrurilor ramase pe vas;
- 6.Pagubele cauzate vasului prin operatiunea aruncarii in mare, de bunavoie sau de necesitate, precum si pagubele aduse vasului pentru inlesnirea scaparii lucrurilor incarcate sau pentru a inlesni scurgerea si secarea apelor, si pagubele ce s-ar cauza, din aceasta, lucrurilor incarcate;
- 7.Daunele cauzate vasului si poverii cu ocazia stingerii incendiului de pe bord;
- 8.Cheltuielile facute cu cautarea si hrana persoanelor ranite in apararea vasului si cheltuielile funerarii, in caz de moarte a acelor persoane;
- 9.Salariile si hrana persoanelor echipajului in timpul opririi sau impedicarii, cind vasul este oprit in calatorie prin faptul unui Stat strain sau este constrins a sta intr-un port din cauza unui rebel ce ar supraveni sau din o alta asemenea cauza ce impiedica calatoria la portul de destinatie, pina cind vasul si povara sunt libere de obligatiile ce le privesc;

10. Cheltuielile de intrare sau iesire si taxele de navigatie platite intr-un port unde vasul a fost silit a se opri din cauza furtunei, goanei, inamicului sau piratilor, ori a intrarii de apa, provenita din caz fortuit sau forta majora;
11. Salariile si hrana persoanelor echipajului intr-un port de oprire silita in timpul reparatiunilor necesare pentru continuarea calatoriei, cind reparatiile constituie avaria comuna;
12. Cheltuielile de descarcare si reincarcare a obiectelor puse pe uscat pentru inlesnirea sau facerea sus ziselor reparatii ale vasului intr-un port de oprire silita; cheltuielile pentru paza si chirie a magazinelor unde acele obiecte au stat in depozit;
13. Cheltuielile facute pentru a se obtine liberarea sau restituierea vasului oprit, cind oprirea nu provine dintr-o cauza ce ar privi exclusiv pe vas, persoana capitanului sau aceea a armatorului, precum si salariile si hrana persoanelor echipajului in timpul necesar pentru obtinerea unei asemenea liberari sau restituiri, daca ea a fost obtinuta;
14. Cheltuielile de descarcare pentru usurarea vasului, cind a trebuit sa se faca in timp furtuna sau din alta cauza privitoare la scaparea comuna a vasului sau a poverii si daunele ce vasul sau povara au suferit cu ocazia descarcarii si reincarcarii;
15. Pagubele pe care vasul sau povara le-au incercat in cufundarea la mal de buna voie pentru scaparea vasului de furtuna, de prada sau de alt pericol iminent;
16. Cheltuielile facute pentru scoaterea deasupra apei vasului cufundat in cazul mai sus, si recompensele datorite pentru lucrarile si serviciile aduse in asemenea ocaziuni;
17. Pierderea si stricaciunile suferite de lucrurile puse in luntre sau barci pentru usurarea vasului in cazurile aratate la numarul 14, cuprinzindu-se partea de contributie ce s-ar datora chiar luntrelor sau barcilor; de asemenea si pagubele suferite de obiectele ramase pe vas, intrucit asemenea pagube pot fi considerate ca avarii comune;
18. Primele si interesele imprumuturilor maritime contractate pentru a face fata cheltuielilor considerate intre avariile comune, si primele de asigurare ale acelorasi cheltuieli, precum si pierderea ce trebuie sa se plateasca proprietarului marfurilor vindute, in timpul calatoriei intr-un port de oprire silita, pentru acoperirea acelorasi cheltuieli;
19. Cheltuielile regularei avariilor comune. Nu sunt considerate ca avarii comune, cu toate ca sunt facute de bunavoie, pentru binele si scaparea comuna: pagubele incarcate de vas sau cheltuielile facute pentru dinsul, cind provin din viciu, sau vechime a vasului, sau din culpa ori neglijenta capitanului sau a echipajului. Obiectele de armament ale vasului aruncate in mare, ancorele, lanturile sau alte obiecte parasite chiar de bunavoie, pentru binele si scaparea comuna, nu pot fi trecute intre avarii, daca nu sunt descrise in inventariul bordului tinut conform dispozitiunilor art. 510. Aruncarea in mare a proviziunilor vasului nu poate fi, nici intr-un caz, considerata ca avarie comuna.

Art. 656

Se considera ca avarii comune:

1. Pretul sau indemnitatea pentru rascumpararea oamenilor echipajului trimisi pe uscat in serviciul vasului si facuti prizonieri sau tinuti ca ostatici;

2.Cheltuielile unei carantine neprevazute la facerea contractului de inchiriere, daca ea priveste si vasul si povara, precum si cheltuielile cu salariul si hrana persoanelor echipajului in timpul carantinei.

Art. 657

Daca este necesitate de a se arunca in mare lucruri, trebuie a se incepe cu cele mai putin necesare, mai grele si de mai putin pret, pe cit va fi cu putinta, si apoi lucrurile dupa intia podeala a vasului si succesiv celelalte.

Art. 658

Sunt avarii particulare toate pagubele incercate si toate cheltuielile facute numai pentru vas, sau numai pentru povara. Astfel sunt:

- 1.Orice pierdere sau paguba suferita de lucrurile incarcate, prin furtuna, incendiu, prada, naufragiu, cufundare, sau prin orice alt caz fortuit sau de forta majora;
- 2.Pierderea catartelor, panzelor, franghiilor, ancorelor, sau orice alta paguba suferita de vas din cauzele mentionate mai sus;
- 3.Orice paguba suferita din viciul insusi al vasului sau al marfurilor;
- 4.Cheltuielile pentru orice oprire cauzata din viciul vasului, din intrare de apa provenind din vechimea lui, din lipsa de provizii pe bord, sau din orice alta cauza imputabila proprietarului, ermatorului sau capitanului;
- 5.Salariul si hrana marinarilor in timpul carantinei ordinare, sau in timpul reparatiilor provenite din viciul sau vechimea vasului, sau din o alta cauza imputabila proprietarului, armatorului sau capitanului, sau in timpul opririi ori sederii intr-un port ce ar privi numai vasul sau numai povara, si cheltuielile pentru a obtine in acest caz liberarea unuia sau alteia;
- 6.Cheltuielile pentru conservarea marfurilor incarcate sau pentru repararea butoaielor, lazilor sau sacilor in care sunt puse, cind aceste cheltuieli nu provin din pagube considerate ca avarii comune;
- 7.Excedentul navlului in cazul prevazut de art. 580. Pagubele intimplate marfurilor prin accidente provenind din neglijenta capitanului sau celorlalte persoane ale echipajului sunt avarii particulare in sarcina proprietarului acelor marfuri, avind acesta dreptul de actiune pentru despagubire contra capitanului, sau asupra vasului si asupra navlului. Capitanul raspunde de pagubele cauzate proprietarilor vasului, prin lunga sau arbitrara sedere in porturi.

CAPITOLUL 2:DESPRE, CONTRIBUTIUNE

Art. 659

Avariile particulare se suporta si se platesc de catre proprietarul lucrului care a incercat paguba, sau a dat ocazie la o cheltuiala. Avariile comune sunt proportional impartite intre povara si jumatare a vasului si a navlului. Valoarea lucrurilor aruncate este cuprinsa in formarea mesei ce urmeaza sa contribuie.

Art. 660

Bagajele persoanelor echipajului si ale calatoriilor nu contribuie la avaria comuna, daca sunt scapate; dau insa dreptul la contributie, daca sunt aruncate in mare, sau sufera vreo stricaciune.

Art. 661

Lucrurile ce nu se cuprind in polita de incarcare, sau pentru care nu exista declaratia capitanului, de se vor fi aruncat in mare, nu se platesc; iar de au scapat, contribuie.

Art. 662

Lucrurile incarcate pe podeala de sus a vasului, contribuie intotdeauna la avariile comune, daca nu sunt scapate. Daca lucrurile sunt aruncate in mare sau stricate prin aruncare, afara de cazul calatoriilor prevazute de ultimul aliniat al art. 508, proprietarul nu este primit a cere despagubire pentru pierderea sau stricarea lor, decit de la capitanul care le-a incarcat pe podeala vasului fara invoirea scrisa a incarcatorului. In caz contrariu, o speciala contributiune are loc intre vas, navlu si celelalte lucruri incarcate pe podeala, deosebit de contributiunea generala pentru avariile comune la toata povara.

Art. 663

Daca aruncarea in mare nu scapa vasul, nu e loc la contributie. Lucrurile scapate nu sunt supuse la plata si nici la despagubirea celor aruncate in mare sau stricate. Daca aruncarea in mare scapa vasul, si acesta, urmindu-si calatoria, se pierde, lucrurile scapate contribuie la aruncarea dupa valoarea lor in starea in care se afla, scazindu-se cheltuielile facute pentru scapare. Lucrurile aruncate in mare nu contribuie in nici un caz la plata pagubelor ce se vor fi intimplat in urma aruncarii lucrurilor scapate. Povara nu contribuie la plata vasului pierdut sau ajuns in stare de a nu mai putea naviga.

Art. 664

In caz de pierdere a lucrurilor puse in luntre sau in barci pentru usurarea vasului, repartitiunea pierderii se face asupra vasului si asupra intregii poveri. Daca vasul se pierde cu restul de poveri, nu e loc la contributiune pentru lucrurile puse in barci sau luntre, desi acestea ar ajunge bine in port.

Art. 665

Daca, dupa repartitiune, lucrurile aruncate in mare sunt redobandite de proprietarii lor, acestia vor restitui capitanului si persoanelor interesate ceea ce au primit din contributie, scazindu-se pagubele cauzate prin aruncare si cheltuielile facute pentru redobindire.

Art. 666

Vasul contribuie pentru valoarea ce are la locul descarcarii, sau pentru pretul cu care ar putea fi vindut, scapindu-se avariile particulare chiar posterioare avariei comune. Navlul ce, prin

faptul conventiei aratate la art. 587, e castigat chiar in caz de pierdere a lucrurilor incarcate, nu este supus la contributiune.

Art. 667

Lucrurile scapate si cele aruncate in mare sau in orice alt chip sacrificate, contribuie in proportie cu valoarea ce au locul descarcari. Daca a avut loc conventia aratata in articolul precedent, navlul nu se scade din valoare.

Art. 668

Natura, specia si calitatea lucrurilor ce urmeaza sa contribuie si a celor aruncate sau sacrificate, se stabileste prin politele de incarcare, facturi si, in lipsa, prin orice mijloace de proba admise de lege. Cind in polita de incarcare calitatea sau valoarea lucrurilor incarcate nu este cea adevarata si in realitatea lucrurilor sunt de o valoare mai mare, ele contribuie dupa valoare mai mare, ele contribuiesc dupa valoarea lor reala, daca sunt scapate, si se platesc dupa calitatea si valoarea indicata, daca sunt aruncate in mare sau stricate. Daca insa lucrurile sunt de o calitate sau o valoare mai mica celei declarate prin polita de incarcare, ele contribuie dupa calitatea si valoarea indicata, daca sunt scapate, si se platesc dupa valoarea lor reala, daca sunt aruncate in mare sau stricate.

Art. 669

Capitanul va incheia proces-verbal despre orice hotarire va lua si despre operatiunile urmate pentru scaparea comuna, indata cu aceasta ii va fi cu putinta. Procesul-verbal va cuprinde motivele hotaririi si va arata in mod sumar lucrurile aruncate sau stricate; va fi scris de fruntasii echipajului sau va arata motivele nevoitei lor de a subscrie si va fi transcris in registrul vasului. O copie de pe acest proces-verbal, scrisa de capitan, va fi alaturata la raportul prevazut de art. 526.

Art. 670

Descrierea, pretuirea si repartitia pierderilor si pagubelor va fi facuta, in locul de descarcare al vasului, prin ingrijirea capitanului, de catre experti, numiti, in tara, de presedintele tribunalului respectiv si, in lipsa de tribunal, de catre judecatorul de ocol; iar in tara straina, de autoritatea consulara romana si, in lipsa, de autoritatea locala. Repartitia propusa de experti va fi supusa, in tara, cercetarii tribunalului respectiv sau judecatorului de ocol si, in tara straina, autoritatii locale competente.

Art. 671

Actiunea pentru avarie contra chirasului vasului si contra destinatorului nu poate avea loc daca capitanul a primit navlul si a predat lucrurile incarcate fara a protesta, chiar cind plata navlului ar fi fost facuta inainte.

**TITLUL VIII:DESPRE PAGUBELE CAUZATE PRIN LOVIREA VASELOR
(ABORDAJ)**

Art. 672

Daca lovirea vaselor a avut loc din caz fortuit sau forta majora, pagubele si pierderile provenite din aceasta cauza sunt in sarcina lucrurilor ce le-au suferit, fara drept de despagubire.

Art. 673

Daca lovirea s-a intimplat din culpa unuia din vase, pagubele si pierderile sunt in sarcina vasului in culpa. Despagubirile datorate persoanelor moarte sau ranite sunt privilegiate in caz de neajungere a sumei de impartit.

Art. 674

Daca nu se dovedeste carui dintre vase se poate imputa culpa, sau daca culpa se dovedeste a fi comuna, fiecare sufera pagubele si pierderile incercate fara drept la vreo despagubire; cu toate acestea, fiecare vas este obligat in mod solitar la plata pagubelor si pierderilor cauzate lucrurilor incarcate si a leziunilor cauzate persoanelor, conform dispozitiunilor celor doua articole precedente.

Art. 675

Responsabilitatea vaselor stabilita prin articolele precedente, nu apara de raspundere pe autorii culpei catre persoanele vatamate si catre proprietarii vaselor.

Art. 676

Cind un vas a lovit, nu din culpa sa, pe un altul, ci pentru ca el insusi a fost lovit din culpa unui al treilea, toata raspunderea este in sarcina acestuia.

Art. 677

Actiunea de despagubire, pentru daunele provenite din lovirea vaselor, nu poate fi admisa daca nu s-a facut, in termen de trei zile, catre autoritatea locului unde s-a intimplat faptul, sau a primului port in care vasul s-a oprit. Pentru pagubele cauzate persoanelor sau marfurilor, lipsa de protestare sau reclamatie nu vatama drepturile persoanelor care nu se gaseau pe vas, sau nu erau in pozitiune a-si manifesta vointa.

TITLUL IX:DESPRE CREANTELE PRIVILEGIATE**CAPITOLUL 1:Dispozitii generale****Art. 678**

Privilegiile stabilite prin acest titlu trec inaintea oricarui alt privilegiu general sau special asupra mobilelor, stabilit prin codul civil.

Art. 679

In orice caz de deteriorare sau micșorare a lucrului asupra caruia exista privilegiul, acesta se exercita pe ceea ce ramine, sau se redobandeste ori se scapa.

Art. 680

Daca creditorul ce are un privilegiu asupra unuia sau mai multor obiecte, este primat asupra altor obiecte, cel dintai este subrogat in privilegiul apartinand ultimului creditor. Acelasi drept il au asemenea si ceilalti creditori privilegiati care sufera o pierdere in urma sus aratatei subrogatiuni.

Art. 681

Creantele privilegiate in acelasi grad concura intre dinsele in caz de nesuficienta a lucrului in proportie cu cit au sa ia, daca sunt contractate in acelasi port. Dar daca asemenea creante iau nastere in urma, dupa reluarea calatoriei, creantele posterioare sunt preferate celor anterioare.

Art. 682

Daca titlul creantei privilegiate este la ordin, girul transmite si privilegiul.

CAPITOLUL 2: DESPRE CREANTELE PRIVILEGIATE ASUPRA LUCRURILOR INCARCATE

Art. 683

Sunt privilegiate asupra lucrurilor incarcate si platite in ordinea prevazuta prin prezentul articol, creantele urmatoare:

1. Cheltuielile de judecata facute in interesul comun al creditorilor pentru acte de conservatiune si de urmarire a lucrurilor;
2. Cheltuielile, indemnitatele si primele de scapare datorate pentru ultima calatorie;
3. Drepturile vamale datorate pentru lucruri la locul de descarcare;
4. Cheltuielile de transport si descarcare;
5. Chiria magaziiilor in care lucrurile descarcate au fost depuse;
6. Sumele datorate ca contributie pentru avariile comune;
7. Primele de asigurare;
8. Capitalul si procentele datorate pentru obligatiile contractate de capitan asupra poverii, in cazurile prevazute de art. 519 si cu indeplinirea formalitatilor prescrise;
9. Orice alt imprumut maritim cind acela ce a dat banii poseda polita de incarcare.

Art. 684

Privilegiile aratate in articolul precedent nu se conserva, daca actiunea nu este exercitata in termen de cincisprezece zile de la descarcare si inainte de trecerea lucrurilor incarcate in mina celor de al treilea. Pentru sechestrarea, darea in gaj si vnzarea silita a lucrurilor supuse

privilegiului, se aplica regulile generale stabilite prin codicele de procedura civila, afara de cazurile in care codicele de comert nu ar dispune intr-alt fel.

CAPITOLUL 3:DESPRE CREANTELE PRIVILEGIATE ASUPRA NAVLULUI

Art. 685

Sunt privilegiate asupra navlului si admise la plata, in ordinea aici aratata, urmatoarele creante:

- 1.Cheltuielile de judecata facute in interesul comun al creditorilor pentru acte de conservare si urmarire;
- 2.Cheltuielile, indemnitatele si primele de scapare, datorite pentru ultima calatorie;
- 3.Salariile, retributiunile si indemnitatele datorate persoanelor echipajului pentru calatoria in care s-a castigat navlul;
- 4.Sumele datorate ca contributiune la avarii comune;
- 5.Primele de asigurare;
- 6.Capitalul si procentele datorate pentru obligatiunile contractate de capitan asupra navlului, in cazurile prevazute de art. 519 si cu indeplinirea formalitatilor prescrise;
- 7.Pentru despagubirile datorate chiriasilor vasului pentru nepredarea lucrurilor incarcate sau pentru avarii suferite de dansele din culpa capitanului sau persoanelor echipajului in ultima calatorie;
- 8.Orice alta datorie cu imprumut maritim sau cu gaj asupra navlului, transcrisa si adnotata pe actul de nationalitate.

CAPITOLUL 4:DESPRE CREANTELE PRIVILEGIATE ASUPRA VASULUI

Art. 686

Vasele sau partile lor, chiar cind s-ar afla in posesiunea unei a treia persoane, sunt supuse la plata creantelor ce legea declara privilegiate, in modul si marginile mai jos stabilite.

Art. 687

Sunt privilegiate asupra vasului si admise la plata asupra pretului sau si in ordinea aratata in prezentul articol, creantele urmatoare:

- 1.Cheltuielile de judecata facute in interesul comun al creditorilor pentru acte de conservatiune si urmarire a vasului;
- 2.Cheltuielile, indemnitatele si primele pentru scapare, datorate pentru ultima calatorie;
- 3.Taxe de navigatiune stabilite prin lege;
- 4.Salariile pilotilor, salariul custodelui si cheltuielile de paza a vasului, dupa intrarea lui in port;
- 5.Chiria magaziiilor pentru pastrarea uneltelor si instrumentelor vasului;
- 6.Cheltuielile de intretinere a vasului si a uneltelor si instrumentelor sale dupa ultima sa calatorie si intrare in port;

- 7.Salariile, retributiunile si indemnitatele datorate, conform dispozitiunilor titlului III al acestei carti, capitanului si celorlalte persoane ale echipajului pentru cea din urma calatorie;
- 8.Sumele datorate ca contributie la avariile comune;
- 9.Capitalul si procentele datorate pentru obligatiunile contractate de capitan la trebuintele vasului in cazurile prevazute de art. 519 si cu indeplinirea formalitatilor prescrise;
- 10.Primele de asigurarea vasului si accesoriilor sale pentru cea din urma calatorie, daca asigurarea a fost facuta pentru un timp determinat sau cu calatoria, si pentru vasele cu abur ce fac calatorii periodice asigurate pentru un timp determinat, primele corespunzatoare cu cele din urma sase luni, si deosebit de acestea, in asociatiunile de asigurare mutuala, reparatiunile si contributiunile pentru ultimele sase luni;
- 11.Indemnitatele datorate chiriilor pentru nepredarea lucrurilor incarcate sau pentru avariile suferite de dansele din culpa capitanului sau a echipajului, in ultima calatorie;
- 12.Pretul vasului datorat inca vanzatorului;
- 13.Creantele aratate la numarul 9 de mai sus, ce au fost transcrise si adnotate tarziu, orice alta creanta de imprumut maritim asupra vasului si creantele pentru care vasul a fost dat in gaj. In caz cind mai multe creante din cele prevazute de numarul 13 se afla in concurenta, preferinta se determina dupa data transcriptiunii titlului si adnotatiunii lui pe actul de nationalitate.

Art. 688

Girantul, cezionarul, subrogatul sau creditorul care a primit in gaj o creanta asupra unui vas, transcrisa si adnotata, vor putea cere sa se mentioneze pe registrul capitaniei portului si pe actul de nationalitate al vasului girul, cesiunea, subrogatiunea sau constituirea gajului ce a avut loc.

Art. 689

Privilegiile aratate in articolele precedente nu se pot exercita, daca creantele nu sunt probate si privilegiile nu sunt conservate in modul urmator:

- 1.Cheltuielile de judecata cu conturile lichidate de judecatorul competent, dupa formele stabilite prin legile de procedura;
- 2.Cheltuielile, indemnitatele si primele pentru scapare si salariile pilotilor, cu sentinte, cu atestate ale autoritatii maritime si cu celelalte probe ce autoritatea judecatoreasca va crede de cuviinta a admite, dupa imprejurari;
- 3.Taxele de navigatiune cu recipisele autoritatilor competente;
- 4.Salariul custodelui, cheltuielile de paza aratate in numarul 4 al art. 687 si creantele aratate in numarul 5 al art. 683 si in alineatele 5 si 6 ale art. 687 prin state aprobate de prezidentul tribunalului respectiv;
- 5.Salariile si retributiunile capitanului si celorlalte persoane ale echipajului, cu rolurile de armament si dezarmament extrase din oficiurile autoritatii maritime, celelalte indemnitati cu raportul capitanului si cu celelalte probe ale intimplarilor ce le-au dat nastere;
- 6.Creantele pentru contributiuni la avariile comune, cu actele relative la reparatiunea lor;

7. Creantele aratate la numarul 8 de sub art. 683, la alineatul 6 de sub art. 685 si la alineatul 9 de sub art. 687 prin procesele-verbale subscribe de fruntasii echipajului, ordinele de autorizatiune, statele subscribe de capitan si confirmate de experti, prin actele de vinzare si procesele verbale subscribe de el, sau prin mijlocul altor acte, dovedind necesitatea cheltuelilor;

8. Primele de asigurare, cu politele de asigurare sau cu alte titluri subscribe de asigurat si cu extractele de pe registrele mijlocitorilor de asigurare, reparatiunile sau contributiunile in societatile de asigurare mutuala, cu extractele de pe registrele de admitere a navelor in societate;

9. Indemnitatele datorate chiriasilor unui vas cu sentintele ce le-au lichidat; si daca la timpul distribuirii pretului, sentinta de condamnare la despagubire e pronuntata, iar daunele-interese nu sunt inca lichidate, creditorii pot, dupa imprejurari, sa fie admisi la plata despagubirii pentru o suma aproximativa, dind cautiune ca vor restitui ceea ce va constata ca au primit mai mult; tot astfel vor fi admisi la plata si creditorii posteriori celor dintii, daca vor da cautiune de restituire;

10. Vinderea vasului cu actul de vinzare, transcris si adnotat in modul stabilit prin art. 493;

11. Creantele aratate la numarul 9 de sub art. 683, la numarul 8 de sub art. 685 si la numarul 13 de sub art. 687, cu actele respective transcrise si adnotate in modul prescris.

Art. 690

Afara de regulile generale pentru stingerea obligatiunilor, privilegiile creditorilor asupra vasului se sting:

1. Prin vinzarea silita, facuta sau dupa cererea creditorilor, sau pentru alta cauza, dupa formele stabilite de procedura comerciala si dupa plata pretului asupra caruia privilegiul a trecut;

2. Prin expirarea termenului de trei luni, in caz de instrainare de bunavoie a vasului. Acest termen incepe de la data transcrierii actului de instrainare, daca vasul se gaseste in timpul transcripției in circumscriptia unde e inscris; si de la data intoarcerii sale in zisa circumscriptiune, daca transcripția instrainarii s-a facut dupa plecarea vasului, cu conditiunea ca, in termen de o luna de la data transcripției, vinzarea sa fie notificata creditorilor privilegiati ale caror titluri se afla transcrise si adnotate pe actul de nationalitate. Stingerea privilegiului nu poate avea loc fata cu creditorul privilegiat, care inainte de expirarea termenului a chemat in judecata pe cumparatorul vasului, pentru a obtine recunoasterea privilegiului sau.

Art. 691

Achizitorul unui vas sau unei parti din vas, pentru a-l purga de creditele creantelor privilegiate la care nu este obligat personal, e dator sa notifice creditorilor inainte de punerea in gaj sau urmarirea vasului, un act continand:

1. Data si felul titlului sau, datele transcripției titlului si adnotari de actul de nationalitate;

2. Numele si prenumele autorului sau;
3. Numele, felul si capacitatea vasului;
4. Pretul convenit si orice alta sarcina impusa achizitorului sau valoarea ce el ofera sa plateasca;
5. Lista creditorilor cu aratarea numelui si prenumelui lor, a sumelor ce li se datoreaza; data titlurilor lor, a transcriptiei si adnotatiunii pe actul de nationalitate;
6. Oferta de depunere a pretului convenit sau a valorii declarate pentru a fi impartita intre creditori;
7. Alegerea domiciliului la resedinta tribunalului care ar fi competente sa proceada la vnzarea cu licitatie, daca aceasta ar trebui sa aiba loc. Un extract sumar de pe acest act se va publica in foaia anunturilor judiciare a locului unde se afla oficiul maritim la care vasul este inregistrat; aceasta va tine loc de notificatie pentru creantele nesupuse publicitatii.

Art. 692

Orice creditor privilegiat sau fidejutorul unor asemenea creante, poate in termen de 15 zile de la notificarea sau publicatiunea sus aratata, sa ceara vnzarea prin licitatie publica a vasului, oferind suirea pretului cu a zecea parte si dand cautiune pentru plata pretului si pentru indeplinirea oricarei alte sarcini. Aceasta cerere subscrisa de cel ce o face sau de un procurator special al sau, va fi notificata achizitorului cu citatie de infatisare dinaintea locului unde vasul este inregistrat, pentru ca judecata sa se pronunte atat asupra cautiunii, cit si asupra cererii de vnzare.

Art. 693

Daca vnzarea n-a fost ceruta in termenul si modul stabilit prin articolul precedent sau daca cererea este respinsa, pretul ramine fixat definitiv si, prin depunerea lui, achizitorul obtine proprietatea vasului sau unei parti din el, libera de orice privilegiu. in acest caz privilegiile trec asupra pretului depus, care urmeaza a fi distribuit ca in cazurile de vnzare silita. Daca cererea este admisa, tribunalul, prin aceeasi sentinta va autoriza vnzarea vasului, care se va face conform dispozitiilor cuprinse in procedura codicelui comercial.

Art. 694

Radierea transcriptiunilor sau a adnotarii privilegiilor nu se va putea face decit dupa consimtamintul partilor interesante sau in virtutea unei sentinte ramase definitive. Oricine poate obtine un act dovedind existenta uneia sau mai multor transcriptiuni asupra unui vas sau unei parti din el, sau un certificat ca nu exista nici o sarcina.

CARTEA III:

[textul din cartea III a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

**CARTEA IV:DESPRE EXERCITIUL ACTIUNILOR COMERCIALE SI DESPRE
DURATA LOR**

TITLUL I:DESPRE EXERCITIUL ACTIUNILOR COMERCIALE

CAPITOLUL 1:DISPOZITIUNI GENERALE

Art. 889

[textul din Art. 889 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 890

[textul din Art. 890 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 891

[textul din Art. 891 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 892

[textul din Art. 892 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 893

[textul din Art. 893 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 894

[textul din Art. 894 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 895

[textul din Art. 895 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 896

[textul din Art. 896 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 897

[textul din Art. 897 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 898

[textul din Art. 898 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 899

[textul din Art. 899 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 900

[textul din Art. 900 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 901

[textul din Art. 901 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 902

[textul din Art. 902 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 903

[textul din Art. 903 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 904

[textul din Art. 904 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 905

[textul din Art. 905 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 906

[textul din Art. 906 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

Art. 907

[textul din Art. 907 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 908

[textul din Art. 908 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 909

[textul din Art. 909 din cartea IV, titlul I, capitolul 1 a fost abrogat la 02-ian-2001 de Art. VIII din Ordonanta urgenta 138/2000]

**CAPITOLUL 2:DESPRE SECHESTRAREA, URMARIREA SI VANZAREA SILITA
A VASELOR**

Art. 910

[textul din Art. 910 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 911

[textul din Art. 911 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 912

[textul din Art. 912 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 913

[textul din Art. 913 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 914

[textul din Art. 914 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 915

[textul din Art. 915 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 916

[textul din Art. 916 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 917

[textul din Art. 917 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 918

[textul din Art. 918 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 919

[textul din Art. 919 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 920

[textul din Art. 920 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 921

[textul din Art. 921 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 922

[textul din Art. 922 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 923

[textul din Art. 923 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 924

[textul din Art. 924 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 925

[textul din Art. 925 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 926

[textul din Art. 926 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 927

[textul din Art. 927 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 928

[textul din Art. 928 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 929

[textul din Art. 929 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 930

[textul din Art. 930 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 931

[textul din Art. 931 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 932

[textul din Art. 932 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 933

[textul din Art. 933 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 934

[textul din Art. 934 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

Art. 935

[textul din Art. 935 din cartea IV, titlul I, capitolul 2 a fost abrogat la 15-feb-2013 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

CAPITOLUL 3:

[textul din cartea IV, titlul I, capitolul 3 a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

TITLUL II:DESPRE PRESCRIPTIUNE

Art. 945

[textul din Art. 945 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 946

[textul din Art. 946 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 947

[textul din Art. 947 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 948

Actiunea pentru revendicarea proprietatii unui vas se prescrie prin trecere de 10 ani. Nu se poate opune lipsa de titlu sau a buneii credinte. Posesorul unui vas, in virtutea unui titlu stipulat cu buna credinta, titlul fiind transcris conform legii si care sa nu fie nul pentru lipsa de forma, prescrie prin trecere de cinci ani, socotiti de la data transcriptiunii titlului si a adnotatiunii lui pe actul de nationalitate. Capitanul nu poate dobandi prin prescriptiune proprietatea unui vas.

Art. 949

[textul din Art. 949 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 950

[textul din Art. 950 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 951

[textul din Art. 951 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 952

[textul din Art. 952 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 79/2011]

Art. 953

Se prescriu printr-un an, din ziua protestului sau a reclamațiunii de care se vorbește în art. 677, acțiunile pentru plata daunelor cauzate prin lovirea unui vas, și din ziua când vasul a fost complet descărcat, acțiunile pentru contribuțiune la avariile comune.

Art. 954

Acțiunile rezultând din contractul de închiriere al unui vas se prescriu prin trecere de la un an de la împlinirea călătoriilor, și acelea derivând din contractul de înrolare prin trecere de un an de la expirarea termenului convenit între părți, sau de la împlinirea celei din urma călătorii, dacă contractul a fost prelungit. Acțiunile ce decurg din contractul de asigurare se prescriu prin trecere de un an. În asigurările maritime termenul începe a curge după terminarea călătoriei ce a fost asigurată, și pentru asigurările cu termen din ziua în care se sfârșește asigurarea; în caz de prezumpțiune de pierdere a vasului pentru lipsa de nuvele, anul începe de la finele termenului fixat pentru prezumpțiunea de pierdere. Se exceptează termenele fixate pentru dreptul de abandon, prevăzute de titlul VI, cartea II. În celelalte asigurări contra daunelor și asupra vieții, termenul curge din momentul când s-a întâmplat faptul care a dat naștere acțiunii.

Art. 955

Se prescriu asemenea prin trecere de un an:

I. Acțiunile pentru furniturile de proviziuni, lemnie, combustibile și alte lucruri necesarii pentru reparațiunea sau prepararea unui vas de călătorie și pentru lucrările făcute pentru aceste obiecte;

II. Acțiunile pentru plata de alimente date marinarilor și celorlalti oameni ai echipajului, din ordinul capitanului. Prescripțiunea începe a curge de la data furniturilor și dela facerea lucrărilor, dacă părțile nu au stipulat un termen de plată. În acest caz prescripțiunea rămâne suspendată pe timpul convenit. Dacă furniturile sau lucrarea s-a urmat mai multe zile succesive, termenul de un an începe a curge din ultima zi.

Art. 956

[textul din Art. 956 din cartea IV, titlul II a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. III, punctul 3. din Ordonanța urgentă 79/2011]

TITLUL III:

[textul din cartea IV, titlul III a fost abrogat la 01-oct-2011 de Art. 230, litera C. din capitolul X din Legea 71/2011]

*) - dispozițiile art. 46-55, 57, 58 și 907-935, aplicabile în continuare în raporturile dintre profesioniști, se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010, iar Cartea a II-a "Despre comerțul maritim și despre navigație", precum și dispozițiile art. 948, 953, art. 954 alin. (1) și art. 955, se abrogă la data intrării în vigoare a Codului maritim.

Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 133 din 27 iunie 1997